

UNIVERZITA KARLOVA

FAKULTA SOCIÁLNÍCH VĚD

Institut mezinárodních studií

Katedra evropských studií

Diplomová práce

2023

Bc. Anna Šedinová

UNIVERZITA KARLOVA

FAKULTA SOCIÁLNÍCH VĚD

Institut mezinárodních studií

Katedra evropských studií

Předsednictví velkého a malého státu: francouzské a české předsednictví v Radě Evropské unie v roce 2022 na příkladu směrnice o energetické náročnosti budov

Diplomová práce

Autor práce: Bc. Anna Šedinová

Studijní program: Teritoriální studia

Vedoucí práce: doc. Mgr. Tomáš Weiss, M.A., Ph.D.

Rok obhajoby: 2023

Prohlášení

1. Prohlašuji, že jsem předkládanou práci zpracovala samostatně a použila jen uvedené prameny a literaturu.
2. Prohlašuji, že práce nebyla využita k získání jiného titulu.
3. Souhlasím s tím, aby práce byla zpřístupněna pro studijní a výzkumné účely.

V Praze dne 2. května 2023

Bc. Anna Šedinová

Bibliografický záznam

ŠEDINOVÁ, Anna. Předsednictví velkého a malého státu: francouzské a české předsednictví v Radě Evropské unie v roce 2022 na příkladu směrnice o energetické náročnosti budov. Praha, 2023. 77 s. Diplomová práce (Mgr.). Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, Institut mezinárodních studií, Katedra evropských studií. Vedoucí diplomové práce doc. Mgr. Tomáš Weiss, M.A., Ph.D.

Rozsah práce: 108 677 znaků.

Abstrakt

Tato diplomová práce porovnává předsednictví velkého státu (Francie) a malého státu (České republiky) v Radě Evropské unie v roce 2022 na příkladu vyjednávání směrnice o energetické náročnosti budov. Popisuje rozdílnosti a podobnosti při vyjednávání obou předsednictví na úrovni Pracovní skupiny pro energetiku. Práce ověřuje, zda se během předsednictví projevil vliv velikosti státu na následujících pět parametrů předsednictví: celkových cílů, expertní a personální, strategický, komunikační, kooperační a legislativní. Jde o případovou studii dvou předsednictví v Radě Evropské unie a jejich komparaci. K řešení byla využita kvalitativní metoda, a to polostrukturované rozhovory s aktéry obou předsednictví. Ty byly analyzovány a na základě nich poté byly jednotlivé parametry porovnávány. Ve výzkumu bylo zjištěno, že do velké míry byla předsednictví svým fungováním a prací podobná, ale byly shledány i rozdílnosti. Francie jako velký stát měla větší expertní kapacity a projevila se u ní administrativní zátěž ve smyslu nutnosti konzultací s ústředím, která je časově náročnější. Proto v komunikaci nebyla tak flexibilní a reaktivní, předsednictví by se dalo zařadit do capital based modelu. Česká republika jako malý stát měla o něco menší expertní kapacity, ale díky tomu mohla aktivněji a flexibilněji reagovat a komunikovat, vyzdvihoována byla její otevřenost. Naopak zde byl díky flexibilitě zvolen spíše model Brussels based předsednictví. Závěry výzkumu ale přinesly i jiné faktory než velikost státu, které mají na předsednictví vliv. Jde jednoznačně o politickou situaci, která může mít značný vliv na tempo projednávání legislativy, osobnostní rovinu jednotlivých diplomatů, ale i citlivost projednávaného tématu. Bylo také zjištěno, že během posledních let prakticky vymizela striktní rozdělení mezi capital a Brussels based předsednictvími, moderní technologie umožňují komunikovat v reálném čase.

Abstract

This master thesis compares the presidencies of a big state (France) and a small state (the Czech Republic) in the Council of the European Union in 2022, using the negotiation of the Energy Performance of Buildings Directive as an example. It describes the differences and similarities in the negotiations of the two presidencies at the level of the Energy Working Group. The thesis verifies whether the influence of the size of the state on the following five parameters of the presidency was visible during the presidency: overall objectives, expertise and personnel, strategic, communication, cooperation and legislative. It is a case study of two presidencies of the Council of the European Union and their comparison. A qualitative method was used, namely semi-structured interviews with actors from both presidencies. These were analysed and then the individual parameters were compared. The research found that to a large extent the presidencies were similar in their functioning and work, but differences were also found. France, as a big state, had a greater expert capacity and a more time-consuming administrative burden in terms of the need to consult headquarters. Therefore, it was not as flexible and reactive in its communication; the presidency could be classified as a capital-based model. The Czech Republic, as a small state, had slightly less expert capacity, but thanks to this it was able to react and communicate more actively and be flexible; its openness was highlighted. On the contrary, the Brussels-based presidency model was chosen due to its flexibility. However, the findings of the research also brought out other factors than the size of the country that have an impact on the presidency. It is clearly the political situation that can have a significant impact on the pace of legislative negotiations, the personality of individual diplomats, but also the sensitivity of the subject under discussion. It has also been noted that the strict division between capital and Brussels-based presidencies has virtually disappeared over the last few years, with modern technology enabling real-time communication.

Klíčová slova

Předsednictví v Radě Evropské unie, velké a malé státy, směrnice o energetické náročnosti budov, Evropská unie, Francie, Česká republika, Pracovní skupina pro energetiku, Fit for 55

Keywords

presidency of the Council of the European Union, big and small states, Energy Performance of the Buildings Directive, European Union, France, Czech Republic, Working Party on Energy, Fit for 55

Title

Presidency of a Big and Small State: the French and Czech Presidencies of the Council of the European Union in 2022 on the Example of the Energy Performance of Buildings Directive

Poděkování

Na tomto místě bych ráda poděkovala vedoucímu diplomové práce doc. Mgr. Tomáši Weissovi, M.A., Ph.D. za pomoc v teoretickém i praktickém ohledu, za odborné připomínky a rady. Dále bych chtěla poděkovat Mgr. Martinu Pejřimovskému, energetickému attaché v době českého předsednictví, za pomoc s teoretickou a hlavně praktickou částí, která proběhla během stáže v Bruselu na Stálém zastoupení České republiky při Evropské unii. Stejně tak děkuji celé energetické sekci Stálého zastoupení České republiky při Evropské unii v Bruselu.

Obsah

Seznam použitých zkratk	3
Úvod	4
1 Přehled současné debaty	6
2 Teoretická východiska a definice	9
2.1 Velké a malé státy	9
2.1.1 Definice velkého a malého státu	10
2.1.2 Vyjednávací pozice a strategie velkých a malých států v rámci Rady Evropské unie	11
2.2 Typy předsednictví	12
2.2.1 Charakter velkých a malých států a jejich předsednictví v Radě Evropské unie	14
3 Metodologie	15
3.1 Výzkumná otázka a předmět výzkumu	15
4 Předsednictví v Radě Evropské unie	18
4.1 Předsednictví ve vyjednávacím procesu Rady Evropské unie	19
4.1.2 Role předsednictví v přípravných orgánech	21
4.2 Předsednictví a reprezentace Rady Evropské unie	22
4.3 Členské státy a předsednictví	23
4.3 Program tria Francie, Česká republika a Švédsko	24
5 Energetika a její význam v unijní legislativě	26
5.1 Klimatická neutralita Evropy a vliv energetiky	26
5.2 Vliv ruské agrese a války na Ukrajině na energetiku	27
5.3 Směrnice o energetické náročnosti budov	29
6 Francouzské předsednictví v Radě Evropské unie v roce 2022	34
6.1 Energetika a francouzský předsednický program	35
6.2 Francouzské předsednictví a směrnice o energetické náročnosti budov	36
6.2.1 Parametr celkových cílů	36
6.2.2 Parametr expertní a personální	37
6.2.3 Parametr strategický	38
6.2.4 Parametr komunikační	38
6.2.5 Parametr kooperační a legislativní	39
7 České předsednictví v Radě Evropské unie v roce 2022	40
7.1 Energetika a český předsednický program	40
7.2 České předsednictví a směrnice o energetické náročnosti budov	41
7.2.1 Parametr celkových cílů	41

7.2.2 Parametr expertní a personální	42
7.2.3 Parametr strategický	43
7.2.4 Parametr komunikační	44
7.2.5 Parametr kooperační a legislativní	45
8 Porovnání předsednictví	46
8.1 Parametr celkových cílů	46
8.2 Parametr expertní a personální	47
8.3 Parametr strategický	48
8.4 Parametr komunikační	49
8.5 Parametr kooperační a legislativní	50
9 Diskuze	51
Závěr	53
Summary	56
Použitá literatura a zdroje	59

Seznam použitých zkratek

COREPER Výbor stálých zástupců vlád členských států Evropské unie

CY Kypr

CZ Česká republika

CZ PRES české předsednictví

ČS členské státy

DE Německo

EED směrnice o energetické účinnosti

EK Evropská komise

EP Evropský parlament

EPBD směrnice o energetické náročnosti budov

EPP Evropská lidová strana

EU Evropská unie

EUCO Evropská rada

FR Francie

FR PRES francouzské předsednictví

GA obecný přístup

GSR Generální sekretariát Rady Evropské unie

HR Chorvatsko

MEPS minimální standardy energetické náročnosti

MPO Ministerstvo průmyslu a obchodu České republiky

NL Nizozemsko

PRES předsednictví

Rada EU Rada Evropské unie

Rada TTE Rada pro dopravu, telekomunikace a energetiku

RED směrnice o podpoře energie z obnovitelných zdrojů

REV revize

SE Švédsko

SE PRES švédské předsednictví

SI Slovinsko

SI PRES slovinské předsednictví

SZB Stále zastoupení České republiky při Evropské unii v Bruselu

Úvod

Předsednictví v Radě Evropské unie (dále Rada EU) má pro členské státy (dále ČS) velký význam. Jde o šestiměsíční období, ve kterém právě předsedající země určuje projednávanou legislativu, reprezentuje Radu EU v jednání s dalšími unijními institucemi a sedí v čele jednání téměř ve všech formacích. To pro předsednickou zemi vytváří zodpovědnost, administrativní zatížení a jiný systém fungování než většinu času mimo toto důležité období. Každý předsednický půlrok je tak do jisté míry stejný vzhledem k programu tria, institucionálním pravidlům a legislativním i administrativním postupům, ale zároveň jiný, protože má mandát jiný ČS. Debata o předsednictví se tak zaměřuje i na porovnávání jednotlivých předsednictví dle různých parametrů a jejich úspěšnost. Jednou z linek této debaty je i vliv velikosti státu na předsednický post, přičemž základním rozdělením jsou velké a malé státy.

Debata o roli PRES v Radě EU, malých a velkých státech a úlohou států dle jejich velikosti při předsednické funkci se začaly vést o něco později než například o evropské integraci jako takové. V případě PRES se zkoumá rozdílnost mezi úlohou před a po Lisabonské smlouvě, problematika spolupráce v triu, dále pak porovnání jednotlivých PRES a jejich ovlivnění. Výzkum se zaměřuje i na stanovení parametrů, dle kterých lze PRES považovat za úspěšné. Tato diplomová práce obohacuje debatu o již diskutovaném vlivu velikosti států na vyjednávání a chování i během předsednictví v Radě EU na konkrétním příkladu z roku 2022. Inspiruje se především závěry Diany Panke o rozdílnosti kapacit velkých a malých ČS a Annicy Kronsell o výhodách malého státu ve strategii při vyjednávání. Dále pak vychází z práce Anti Kuosmanena, který popisuje rozdílnou pozici velkých a malých států přímo v Radě EU. Klíčovými se staly i články *Small Countries' EU Council Presidency and the Realisation of their National Interests: The Case of Slovenia*, který charakterizuje možné dělení PRES dle organizace a postupu rozhodování, a *Vulnerability without capabilities? Small state strategy and the international counter-piracy agenda*, jehož závěrem je několik vyjednávacích rolí, které předsedající stát může zaujmout.

Tato diplomová práce se věnuje předsednictví velkého a malého státu v Radě EU. Konkrétně jde o porovnání předsednictví Francie a České republiky (dále FR a CZ PRES) v roce 2022, a to na příkladu z oblasti energetiky, směrnici o energetické náročnosti budov (dále EPBD). Právě tento příklad byl zvolen z toho důvodu, že obě předsednictví

vyjednávala tuto legislativu ve stejném stádiu, tedy na úrovni Rady EU před přijetím obecného přístupu (dále GA). Energetika se v období obou předsednictví stala významným tématem a zároveň tato energetická směrnice hraje důležitou roli v dlouhodobém horizontu přechodu na zelenou energii a snižování emisí oxidu uhličitého. Téma bylo vybráno i z důvodu možnosti provést praktickou část přímo v Bruselu, a to díky rozhovorům s aktéry obou předsednictví.

Cílem práce je porovnat obě předsednictví v oblasti energetiky, a to se zaměřením na technické stránky jednání a práce na směrnici v přípravném orgánu pracovní skupiny (dále PS) během předsednictví. Na základě porovnání obou předsedajících států jsou pak hledány a ověřovány typické znaky pro velké a malé státy obecně i během předsednictví, je ukázáno, zda se u těchto dvou předsednictví dosavadní rozdílnost v literatuře potvrdila, či nikoliv, případně jaké další znaky a rozdílnosti byly mezi předsednictvími shledány a zda existují další faktory, které předsednictví ovlivňují. Porovnání se týká 5 parametrů: celkových cílů, expertní a personální, strategický, komunikační, kooperační a legislativní. Jejich bližší obsah je popsán v metodologické části. Provedený výzkum ověřuje závěry současné literatury k velkým a malým státům a jejich předsednictvím a přináší mimořádný pohled přímo z vyjednávacího prostředí, kdy se úzce zaměřuje na rozdílnosti na pracovní úrovni jednoho z přípravných orgánů Rady EU.

K porovnání budou jako hlavní zdroj sloužit polostrukturované rozhovory s oběma předsednictvími na úrovni PS, kde dochází k intenzivnímu jednání většiny článků směrnice. Jako doplňující budou použity rozhovory s dalšími aktéry předsednictví, a to se zástupcem Evropské komise (dále EK), se zástupcem Generálního sekretariátu Rady Evropské unie (dále GSR) a dvěma ČS. Dále práce čerpá z dokumentů, přehledů a legislativy EU, také využívá informace z předsednických prohlášení a programů obou států.

Nejprve je v práci představeno a popsáno předsednictví v Radě EU jako takové společně s významem a rozdílnostmi pro velké i malé státy. Následuje kapitola zaměřující se na energetiku a její význam v roce 2022, detailněji je popsána EPBD včetně nejdůležitějších článků a průběh jejího vyjednávání. Další část práce se již věnuje FR PRES v energetice a vedení jednání EPBD dle 5 zkoumaných parametrů. Poté následuje kapitola věnující se CZ PRES. Všech 5 parametrů PRES pak porovnává kapitola, kde jsou postupně rozepsány jednotlivé parametry a srovnán přístup k nim. Mimo jiné jsou zmíněny i další faktory, které mají dle výzkumu na PRES vliv, a které vyplynuly z informací o obou předsednictvích. Nechybí ani omezení výzkumu a poté závěr.

1 Přehled současné debaty

Pro uvedení do problematiky následující kapitola shrnuje přehled debaty o nejdůležitějších otázkách spojených s předsednictvím v Radě EU a problematikou malých a velkých států vykonávajících předsednický post.

Předsednictví v Radě EU se jako bod výzkumného zájmu projevil poměrně pozdě. Daleko větší pozornost byla historicky upřena na evropskou integraci. Dále pak na Evropskou radu a vysokou politiku, zatímco Rada EU zůstávala jako méně probádaná oblast.¹ První literatura se zaměřovala spíše na institucionální roli Rady EU, jak ji popisují Edwards a Wallace.² Základní debata se vede nad rolí předsednictví v Radě EU a jejím vývojem, který začíná v 70. letech 20. století.

Součástí debaty je bezpochyby i vliv Lisabonské smlouvy na roli předsednictví v Radě EU. Jak uvádí Fernández Pasarín, přijetí smlouvy vyvolalo debatu ohledně nové role meziinstitucionální spolupráce, především Rady EU s EK, Radou pro zahraniční věci a dále pak s Evropskou radou (dále EUCO). Dále se domnívá, že veškeré změny v organizaci rotujícího předsednictví Rady EU od 90. let vedly k zachování větší kontinuity a i důsledky Lisabonské smlouvy se projevují v kooperativnější dynamice meziinstitucionální spolupráce.³ V článku *The Presidency in EU External Relations: Who is at the helm?*⁴ Vanhoonacker, Pomorska a Maurer dochází k tomu, že právě tato smlouva zásadně změnila předsednictví v oblasti Společné zahraniční a bezpečnostní politiky, protože právě té předsedá stálý vysoký představitel a předsednická země předsedá pouze zbývajícím formacím týkajícím se vnějších vztahů. Ke stejnému závěru omezeného vlivu předsednictví došli Bunse a Klein,⁵ Dinan⁶ a Puetter⁷.

---

¹ Rüdiger K. W. Wurzel, „The Role of the European Union Presidency. An Anglo-German Comparison,“ (Research Paper, University of Hull, 2005), 3, dostupné z: <https://citeseerx.ist.psu.edu/viewdoc/download;jsessionid=9B0601CD71B6FF5BC7F378E1B9862743?doi=10.1.1.547.7009&rep=rep1&type=pdf>.

² Geoffrey Edwards a Helen S. Wallace, *The Council of Ministers of the European Community and the President-in-office* (Londýn: Federal Trust for Education and Research, 1977).

³ Ana Mar Fernández Pasarín, „The Reform of the Council Presidency: paving the way for a new synergy with the European Commission?,“ *Politique européenne* 3, č. 35 (2011): 49–50, doi: 10.3917/poeu.035.0029.

⁴ Sophie Vanhoonacker, Karolina Pomorska a Heidi Maurer, „The Presidency in EU External Relations: Who is at the helm?,“ *Politique européenne* 3, č. 35 (2011): 160–161, doi: 10.3917/poeu.035.0139.

⁵ Simone Bunse a Christopher Klein, „What's left of the rotating presidency?: The future of 'national' presidencies,“ in *The European Council and European Governance The Commanding Heights of the EU*, ed. François Foret a Yann-Sven Rittelmeyer (Routledge, 2013), 75–93.

⁶ Desmond Dinan, „The post-Lisbon European council presidency: An interim assessment,“ *West European Politics* 36, č. 6 (2013): 1270–1271.

⁷ Uwe Puetter, „The rotating council presidency and the new intergovernmentalism,“ *The International Spectator* 49, č. 4 (prosinec 2014): 29–31, doi: 10.1080/03932729.2014.962291.

I přes omezení pravomocí předsedajícího státu po Lisabonské smlouvě se ale charakter a názory země mohou během předsednictví projevit. Vaznonytė ve své studii *The rotating Presidency of the Council of the EU – Still an agenda-setter?* shrnuje, že kromě omezení agendy předešlým předsednictvím mají ale vliv politické vládní priority domácí agendy daného členského státu a s tím spojená geografická poloha, kdy se jihoevropské státy zaměřují více na sociální a regionální politiku, severozápadní kladou důraz na více liberální a post materialistickou tematiku.⁸ Dále pak dochází k tomu, že i když předsednictví nestojí v čele řešení krizových situací, má na nich velký podíl, protože se podílí na vyjednávání rozhodnutí ministrů. Zásadní je dle Vaznonytė i to, kolik prostředků a příprav věnuje stát na celé půlroční období. Tato investice do administrativy společně s flexibilitou a schopností předvídat určuje úspěšnost předsednictví. Přípravy jsou o to významnější pro předsednictví malých států.⁹ Výrazný podíl na zachování stability a návaznosti pokroku na legislativě a obecných cílech EU má zavedení spolupráce v triu. Jak uvádí Batory a Puetter, společné stanovení předsednického programu v triu tří po sobě jdoucích zemí stabilizuje práci, ale zároveň nepotlačuje možnost se v triu vzájemně politicky lišit národní agendou nebo domácími politickými názory.¹⁰

Dále se debata zaměřuje i na hodnocení a porovnávání jednotlivých předsednictví, zjišťování, co vytváří dobré a špatné předsednictví. Quaglia a Moxon-Browne například porovnávali italské a irské předsednictví na základě 4 klíčových rolí předsednictví: organizace, mediace, politické vedení, vnitřní a vnější reprezentace.¹¹ Jednotlivá předsednictví se vzájemně liší již samotnou zemí, která je za předsednictví zodpovědná. Zde záleží na přístupu daného státu k předsednictví. V článku *'How to make the most of your time in the Chair': EU presidencies and the management of Council debates* se autoři zaměřují na manažerskou roli předsedajícího státu v debatách na všech úrovních a doporučují určitý postup pro úspěšný výsledek. Mezi 3 hlavní předsednické role řadí:

---

⁸ Austė Vaznonytė, „The rotating Presidency of the Council of the EU – Still an agenda-setter?“, *European Union Politics* 21, č. 3 (2020): 513–514, dostupné z: <https://doi.org/10.1177/1465116520916557>.

⁹ Austė Vaznonytė, „Entrepreneurs of Compromise? The Rotating Presidency of the Council of the EU after Lisbon“, *Swedish Institute for European Policy Studies*, leden 2022, 13, dostupné z: https://sieps.se/globalassets/publikationer/2022/2022_3epa.pdf.

¹⁰ Agnes Batory a Uwe Puetter, „Consistency and Diversity? The EU's Rotating Trio Council Presidency after the Lisbon Treaty“, *Journal of European Public Policy* 20, č. 1 (červenec 2012): 107–109, doi: 10.1080/13501763.2012.693418.

¹¹ Lucia Quaglia a Edward Moxon-Browne, „What Makes a Good EU Presidency? Italy and Ireland Compared.“ *Journal of Common Market Studies* 44, č. 2 (květen 2006): 351, dostupné z: <https://doi.org/10.1111/j.1468-5965.2006.00626.x>.

určování agendy a efektivnost, zprostředkování a nestrannost, řídicí a facilitativní vedení. Různé manažerské přístupy v debatách pak demonstrují na několika předsednictvích.¹²

Právě odlišný přístup a fungování závisí částečně i na velikosti státu. Hughes shrnuje, že malé státy musí být proaktivní, konstruktivní a ochotní ke kompromisům, vztahy musí rozvíjet s malými i velkými státy a hledat společný zájem s ostatními, které jim přinesou dosáhnutí jejich zájmu.¹³ Velké státy pak dle Panke díky výši finančních a administrativních zdrojů pro vybudování expertízy mají oproti malým státům výhodu.¹⁴ Dále ale také upozorňuje, že bez ohledu na velikost státu se jeví jako důležité zkušenosti z prostředí EU. Tudíž menší státy, které jsou členskými státy EU delší dobu než jiné malé státy, mají značnou výhodu pro vyjednávání mimo jiné díky vybudované institucionální paměti.¹⁵ Expertíza a zkušenosti v tématech jsou dle některých studií ale i jedním z možných základů získání vlivu pro malé státy. Cenné zkušenosti v tématu, expertízu a příkladnost vnímají Wallace¹⁶, Kingdon¹⁷ a Kronsell¹⁸ jako jednu z možností získat si vliv jako malý stát. Viggo Jakobsen ve svém článku vyzdvihuje 4 zdroje vlivu malých států: předchozí zkušenosti, přesvědčující argumenty, budování koalic jako honest broker a způsobilost.¹⁹

Současná debata od sebe odlišuje předsednictví velkých a malých států a upozoruje zde dané rozdíly a také se diskutuje o nevhodnějších strategiích pro úspěšnost předsednictví malého státu, pro který může být tato funkce o něco náročnější. Panke a Gurol při porovnání předsednictví Estonska a Malty shledaly, že přes limitované kapacity na rozdíl od velkých států lze uspět, pokud dojde k prioritizaci témat a soustředění se jen na nejkřičivější

---

¹² Sandrino Smeets a Jac Vennix, „‘How to make the most of your time in the Chair’: EU presidencies and the management of Council debates,“ *Journal of European Public Policy* 21, č. 10 (květen 2014): 1449, dostupné z: <https://doi.org/10.1080/13501763.2014.914055>.

¹³ Kirsty Hughes, „Smaller States’ Strategies and Influence in an EU of 27: Lessons for Scotland,“ (Policy Paper, Scottish Center on European Relations, 2020), 16, dostupné z: https://www.ucl.ac.uk/european-institute/sites/european-institute/files/small_states_policy_paper.pdf.

¹⁴ Diana Panke, „Being small in a big union: punching above their weights? How small states prevailed in the vodka and the pesticides cases,“ *Cambridge Review of International Affairs* 25, č. 3 (2012): 329, doi: 10.1080/09557571.2012.710579.

¹⁵ Diana Panke, „Small States in the EU decision-making: How can they be effective?,“ in *Small States in the Modern World: Vulnerabilities and Opportunities*, ed. Harald Baldersheim a Michael Keating, (Cheltenham: Edward Elgar Publishing Limited, 2015), 70–71, doi: 10.4337/9781784711443.00014.

¹⁶ Helen Wallace, „Power and Influence: Assessing Member States’ Roles in EU Governance and Negotiation,“ in *Member States and the European Union*, ed. Simon Bulmer a Christiane Lequesne, (Oxford: Oxford University Press, 2005), 40.

¹⁷ John W. Kingdon, *Agendas, Alternatives, and Public Policies* (Boston: Little, Brown & Co., 1984), 189.

¹⁸ Annica Kronsell, „Can Small States Influence EU Norms? Insights from Sweden’s Participation in the Field of Environmental Politics,“ *Scandinavian Studies* 74, č. 3 (2002): 302–303, dostupné z: <http://www.jstor.org/stable/40920390>.

¹⁹ Peter Viggo Jakobsen, „Small States, Big Influence: The Overlooked Nordic Influence on the Civilian ESDP,“ *Journal of Common Market Studies* 47, č. 1 (2009): 86–88, dostupné z: <https://doi.org/10.1111/j.1468-5965.2008.01833.x>.

pro danou zemi.²⁰ K faktorům rozdílnosti předsednictví přispívá i závěr z článku Udoviče a Svetličiče, který poznamenává, že neočekávané a vnější politické situace a krize mají na chod předsednictví větší vliv než jiné faktory, jako je velikost předsedajícího státu, doba členství v EU nebo zkušenosti s předsednictvím.²¹

2 Teoretická východiska a definice

Pro účely této diplomové práce je nutné definovat si několik oblastí, které jsou klíčové pro téma práce. Jedná se o velké a malé státy a jejich vyjednávací strategii, předsednictví v Radě EU jako takové a dále pak typy předsednictví, které se rozlišují a jejich parametry, které souvisí právě s velikostí států. Tato kapitola také pomáhá objasnit výběr tématu a výzkumnou otázku.

2.1 Velké a malé státy

Definovat velký a malý stát lze dle mnoha kritérií a nepanuje jasný rámec toho, jaký stát může být považován za malý a jaký za velký. Mezi nejčastější faktory se řadí: velikost území, zdroje, velikost populace, HDP, vojenská síla.²² Například zmíněná populace reprezentuje asi nejčastěji využívaný parametr pro určování velikosti státu, přičemž nejčastější hranicí pro určení, o jaký stát jde, je 10 až 15 milionů obyvatel, ale pak také 1 až 1,5 milionu obyvatel.²³ Většina parametrů může být sama o sobě zavádějící. „*Stát s malým územím může mít velkou populaci a ekonomickou i vojenskou kapacitu, a být tak mocný. Na druhou stranu státy s rozsáhlým územím mohou mít malou moc.*“²⁴ Malé státy jsou většinou definované jako ty s méně prostředky a ztíženou možností jít do akce. Velké

---

²⁰ Diana Panke a Julia Guroi, „Small States as Agenda-Setters: The Council Presidencies of Malta and Estonia,“ *Journal of Common Market Studies* 56, č. S1 (září 2018): 149, doi: 10.1111/jcms.12767.

²¹ Boštjan Udovič a Marjan Svetličič, „Between ‘National’ and ‘European’ Interests: Small Countries and Their Presidencies of the European Union,“ *Romanian Journal of Political Science* 18, č. 2 (prosinec 2018): 21, dostupné z: <https://search-ebsohost-com.ezproxy.is.cuni.cz/login.aspx?direct=true&AuthType=ip,shib&db=poh&AN=136212829&lang=cs&site=ehost-live&scope=site>.

²² Baldur Thorhallsson, „The Size of States in the European Union: Theoretical and Conceptual Perspectives,“ *European Integration* 28, č. 1 (2006): 7–8, doi: 10.1080/07036330500480490.

²³ Baldur Thorhallsson, „Studying small states: A review,“ *Small States & Territories* 1, č. 1, (2018): 18, dostupné z: https://www.researchgate.net/publication/327074818_Studying_small_states_A_review.

²⁴ Ibid., pozn.: jde o překlad vlastní, všechny následující překlady citací budou taktéž vlastní.

státy jsou naopak spojovány s mocí.²⁵ Mimo zmíněné faktory se klade důraz i na vnímání států – vlastní percepce státu a percepce jinou zemí. Nemusí zde docházet nutně ke korelaci s již zmíněnými faktory. „*Identita malého státu ne vždy znamená slabost a omezenou akceschopnost. Pokud však dominantní narativy skutečně fungují tímto způsobem, pak to ovlivní způsob, jakým jsou formulovány státní zájmy a možnosti jednání.*“²⁶ Všechny zmíněné charakteristiky musí být brány v potaz při definování malého státu.

Pro zjednodušení definice je potřeba určit si, z jakého pohledu bude velikost státu zjišťována. Například z pohledu mezinárodní bezpečnosti je dle Amstrupa za velký stát považován ten, který dominuje, malý stát svou moc a zájem spíše projevuje díky členství v nějaké mezinárodní instituci.²⁷ Dle Väyryнена existují dvě základní osy pro definici. „*První osa se soustředí na to, zda jsou definující kritéria pro malé státy objektivní např. výše HDP nebo populace, nebo subjektivní např. vnímání domácími nebo zahraničními elitami. Druhá osa se zaměřuje na to, zda jsou definující kritéria vnitřní např. vnitřní charakteristika státu, nebo vnější např. vztahy s ostatními státy.*“²⁸

2.1.1 Definice velkého a malého státu

Pro tuto diplomovou práci je definice postavená na pozici a rozhodovací pravomoci v rámci EU, konkrétně v rámci Rady EU. Právě v této instituci dochází k rotačnímu předsednictví, které je také klíčové v této práci. Na úrovni Rady EU probíhá hlasování jednomyslností, nebo většinou prostou či kvalifikovanou. Právě kvalifikovaná většina zohledňuje nejen počet států (minimálně 55 %), ale také zastoupení počtu obyvatel EU (minimálně 65 %).²⁹ Jednotlivé hlasy tedy nemají zcela stejnou váhu a dají se určit rozdíly mezi těmi většími a menšími. Za velké budou považovány ty státy, které zastupují větší počet obyvatel, na základě kterého je pak určena větší váha hlasu státu při hlasování v Radě EU, protože daný hlas země zastupuje určité procento obyvatel EU. Toto dělení dle počtu obyvatel uvádí jako jedno z možných i Thorhallsson³⁰, kdy hlavní dělicí linií je Nizozemsko

---

²⁵ Christopher S. Browning, „Small, Smart and Salient? Rethinking Identity in the Small States Literature,“ *Cambridge Review of International Affairs* 19, č. 4 (2006): 669, doi: 10.1080/09557570601003536.

²⁶ *Ibid.*, 674.

²⁷ Niels Amstrup, „The Perennial Problem of Small States: A Survey of Research Efforts,“ *Cooperation and Conflict* 11, č. 3 (1976): 178, dostupné z: <https://doi.org/10.1177/001083677601100302>.

²⁸ Raimo Väyrynen, „On the Definition and Measurement of Small Power Status,“ *Cooperation and Conflict* 6 č. 1 (1971): 91–102, dostupné z: <http://www.jstor.org/stable/45082995>.

²⁹ „Kvalifikovaná většina,“ Rada Evropské unie, naposledy upraveno 28. října 2022, dostupné z: <https://www.consilium.europa.eu/cs/council-eu/voting-system/qualified-majority/>.

³⁰ Baldur Thorhallsson, „The Size of States in the European Union: Theoretical and Conceptual Perspectives,“ *European Integration* 28, č. 1 (2006): 10, doi: 10.1080/07036330500480490.

včetně, které je nahlíženo již jako malý stát (3,94 % obyvatel EU). Státy s vyšším počtem obyvatel než Nizozemsko byly považovány za středně velké až velké. Dle tohoto dělení pak lze poznamenat, že EU je celkově složena většinou právě z malých států. Podle současných členských států se tedy do kategorie velkých a středně velkých států řadí: Německo, Francie, Itálie, Španělsko, Polsko a Rumunsko.³¹ Zbývající členské státy jsou považovány za malé a každý z nich představuje méně než 4 % obyvatel EU.³²

2.1.2 Vyjednávací pozice a strategie velkých a malých států v rámci Rady Evropské unie

Na základě velikosti státu se odvíjí i vyjednávací strategie, které státy zastávají, a to i v rámci EU. Na rozdíl od velkých států, které mají dostatečně velkou váhu svých hlasů, se malé státy musí daleko více efektivněji soustředit na své cíle. Malé státy často disponují menším rozpočtem a menším množstvím zdrojů, například administrativních a personálních.³³ Proto je častou strategií zaměřeni se na nejdůležitější témata a tam směřovat své vyjednávací úsilí.³⁴ Malé státy mohou mít ale také důležitou roli toho, kdo nastavuje normy, i přes limitované zdroje a moc.³⁵ Pokud jde o hledání kompromisu, malé státy jsou efektivnější vzhledem k tomu, že nemohou čekat, že budou jejich národní zájmy tolik prosazovány. Velké státy naopak s prosazováním problém nemají, protože zájmy mají ve více tématech a využívají silnější pozice k prosazování svých národních zájmů.³⁶

Základem pro dobrou vyjednávací pozici a strategii je pro malé státy expertíza a znalost tématu, nejlépe pak i vlastní zkušenost s daným tématem.³⁷ Výhodou pro úspěšné vyjednávání je i národní politika v daném tématu, která může být inspirativní pro ostatní. Navíc menší stát může využít své jasné národní pozice díky méně komplikovanému procesu stanovování pozice vzhledem ke své velikosti. Nabízí se prostor pro jednodušší koordinaci

---

³¹ „Fakta a čísla týkající se života v Evropské unii,“ Evropská unie, staženo 20. listopadu 2022, dostupné z: https://european-union.europa.eu/principles-countries-history/key-facts-and-figures/life-eu_cs.

³² „Hlasovací kalkulačka,“ Rada Evropské unie, naposledy upraveno 19. ledna 2023, dostupné z: <https://www.consilium.europa.eu/cs/council-eu/voting-system/voting-calculator/>.

³³ Diana Panke, „Being small in a big union: punching above their weights? How small states prevailed in the vodka and the pesticides cases,“ *Cambridge Review of International Affairs* 25, č. 3 (2012): 329, doi: 10.1080/09557571.2012.710579.

³⁴ Ibid.

³⁵ Christine Ingebritsen, „Norm Entrepreneurs: Scandinavia's Role in World Politics,“ *Cooperation and Conflict* 37, č. 1 (2002): 20, dostupné z: <https://www.jstor.org/stable/45083956>.

³⁶ Baldur Thorhallsson a Anders Wivel, „Small States in the European Union: What Do We Know and What Would We Like to Know?“ *Cambridge Review of International Affairs* 19, č. 4 (2006): 663, doi: 10.1080/09557570601003502.

³⁷ Annica Kronsell, „Can Small States Influence EU Norms? Insights From Sweden's Participation in the Field of Environmental Politics,“ *Scandinavian Studies* 74, č. 3 (2002): 295–296, dostupné z: <http://www.jstor.org/stable/40920390>.

a méně formální vztahy se zapojenými aktéry.³⁸ Konkrétním příkladem malých států v tomto ohledu mohou být skandinávské země. Na příkladu Švédska lze ukázat 4 aspekty, které vedly k úspěšnému vlivu na témata týkající se životního prostředí. Jde o následující: „ (1) *renomé a očekávání ohledně chování*, (2) *expertiza a znalosti jako významný zdroj v procesu politik týkajících se životního prostředí*, (3) *důležitost národních politik jako příklad úspěšnosti* a (4) *úspěšná koordinace národních zájmů*.“³⁹

V rámci Rady EU a obecně unijních institucí Kuosmanen tvrdí, že malé členské státy jsou do určité míry zvýhodňovány, a to například díky jejich přítomnosti ve všech institucích a relativní nadreprezentativnosti, proporčním vlivem na rozhodování legislativy nebo nutností hledat kompromis s dalšími státy až už dříve, nebo později. Dále však upozorňuje, že na velikosti členského státu přesto záleží vzhledem k nutnosti sledovat veškerou tematiku a legislativu nejen ze svého pohledu, ale mít přehled o stanovisku ostatních členských států. Jde o kapacitu, se kterou menší státy mohou mít potíže.⁴⁰

Role předsednictví v Radě EU pak pozici států mění, v případě malých států je pozice o dost posílena. I tak převládají rozdíly mezi velkými a malými státy až už kapacitní, expertní, nebo kooperační.

2.2 Typy předsednictví

Předsednictví samotné představuje náročnou funkci a je nutné zvládat mnoho úrovní jednání a samotné technické a organizační práce. Jak uvádí Kuosmanen, předsednictví musí zvládnout ještě další tři aspekty mimo již zmíněnou technickou práci. Prvním z nich jsou očekávání, která se snaží naplnit. Jde o schopnost flexibilně reagovat, hledat kompromisy a úspěšně vyjednávat. Druhý aspekt se týká zviditelnění, které je o to více důležité právě pro malé členské státy.⁴¹ A poslední představuje náročnost kapacitní, kterou je během předsednictví nutné posílit: „*Různé formace Rady se uskuteční až 100krát za rok. Pokud se přidají formace obou jednání COREPER, výborů a pracovních skupin, počet jednání*

---

³⁸ Annica Kronsell, „Can Small States Influence EU Norms? Insights From Sweden's Participation in the Field of Environmental Politics,“ *Scandinavian Studies* 74, č. 3 (2002): 302, dostupné z: <http://www.jstor.org/stable/40920390>.

³⁹ *Ibid.*, 292.

⁴⁰ Anti Kuosmanen, „Decision-Making in the Council of the European Union,“ in *Small states inside and outside the European Union Interests and Policies*, ed. Laurent Goetschel (Boston: Springer Science+Business Media Dordrecht, 1998), 77–78.

⁴¹ *Ibid.*, 76.

se zvýší na 2 500 až 3 000 ročně.⁴² Je tedy patrné, že obzvláště pro malé členské státy předsednický post neznamena pouze příležitost, ale také náročný úkol, kterého se musí zhostit. Každý členský stát si sám zvolí, jakou formou bude předsednictví vést a jaké kapacity využije.

Na základě již zmíněných rozdílů mezi velkými a malými státy a jejich odlišnými vyjednávacími strategiemi v rámci Rady EU lze sledovat i rozdíly mezi jednotlivými předsednictvími, a to v pojetí kapacitním, organizačním a personálním. Výchozím rozdílem pro odlišnost předsednictví může být to, kde je předsednictví koncentrováno. Nejedná se přitom pouze o místo fyzické přítomnosti expertů a dalších, ale i o poskytnutou flexibilitu, možnost pružně reagovat a způsob organizace. Pokud se přímo v Bruselu nachází menší množství úředníků než v hlavním městě a při vyjednávání je kladen důraz na těsnou spolupráci s hlavním městem, které zároveň musí odsouhlasit a projednat na své straně stanovisko, případně zadat pokyny pro vyjednávání, jde o tzv. capital based předsednictví. Nastane-li situace, kdy je personální kapacita koncentrována přímo v Bruselu a spolupráce s ústředím probíhá, ale bruselská strana, tedy stálé zastoupení daného členského státu, má poskytnutou velkou flexibilitu a jde o hlavní místo předsednických aktivit, jde o tzv. Brussels based předsednictví.⁴³ Je potřeba připomenout, že spolupráce mezi Bruselem a hlavním městem probíhá během všech předsednictví, ale konkrétní spolupráce může probíhat různě.

Dále se pak typ předsednictví může týkat vyjednávání, kdy malé státy mohou přijmout několik vyjednávacích rolí v rámci samotného předsedání, díky kterým mohou úspěšně dosáhnout svých cílů, jako uvádí autoři Smed a Wivel. První z nich je tzv. honest broker, kdy stát usiluje o usnadnění komunikace mezi stranami a díky předsedání má přístup k informacím, které by za jiných okolností mít nemusel, snaží se o určování témat a využívá svých pravomocí k dosažení výsledku. Dále může malý stát zvolit roli tzv. lobbyisty, kdy používá svoji expertní znalost a usiluje o dosažení určitého výsledku. Zde je důležité sledovat agendu mocných aktérů a důležitých institucí.⁴⁴ Další možnou rolí ve vyjednávání představuje tzv. normotvůrce, kdy malý stát usiluje o získání uznání svých názorů dalšími. „Stát se tvůrcem norem zahrnuje identifikaci „správného“ nebo „žádoucího“ chování.

---

⁴² Anti Kuosmanen, „Decision-Making in the Council of the European Union,“ in *Small states inside and outside the European Union Interests and Policies*, ed. Laurent Goetschel (Boston: Springer Science+Business Media Dordrechl, 1998), 76.

⁴³ Marjan Svetličič a Kira Cerjak, „Small Countries' EU Council Presidency and the Realisation of their National Interests: The Case of Slovenia,“ *CIRR XXI* č. 74 (2015): 15, doi: 10.1515/cirr-2015-0015.

⁴⁴ Ulrik Trolle Smed a Anders Wivel, „Vulnerability without capabilities? Small state strategy and the international counter-piracy agenda,“ *European Security* 26 č. 1 (2017): 82, doi: 10.1080/09662839.2016.1265941.

*Pro malý stát to často představuje využití diskurzů, které již dominují v politické agendě.*⁴⁵ Malý stát pak při jednání musí svůj záměr prezentovat nejlépe jako přínos k dosažení výsledku stanoveného větším státem nebo aktérem. Tímto způsobem je možné ovlivnit určité body, které jsou pro stát klíčové. Tyto tři strategie definují nejčastější chování malých států ve vyjednávání.⁴⁶

2.2.1 Charakter velkých a malých států a jejich předsednictví v Radě Evropské unie

Na základě zmíněného rozdělení států na velké a malé lze celkově shrnout jaké jsou typické znaky a charakter chování velkého a malého státu i během předsednictví v Radě EU. Cílem je shrnout nejviditelnější a očekávané rozdíly předsednictví velkých a malých států.

Charakter velkého státu a jeho předsednictví se propisuje ve velkých administrativních a personálních zdrojích, které jsou k dispozici a často nabízí hlubokou expertízu. Také je pro velký stát snazší udržovat širší zaměření vyjednávacího úsilí, stejně jako mít dobrý přehled o stanoviscích členských států. Naopak je pro velký stát o něco náročnější vyjednávat za více států vzhledem k možné zátěži vlastní národní pozicí velkého státu. Objemná administrativa a tím posílený dlouhý proces při formování pozice je také určitým omezením.

Charakter malého státu a jeho předsednictví se odlišuje menšími administrativními a personálními zdroji, které se projevují například v tom, že i zaměření vyjednávacího úsilí může být užší. Dále není snadné s menšími kapacitami mít komplexní přehled o stanoviscích členských států. Zároveň ale zmíněný handicap v porovnání s kapacitami velkého státu může být i velkou výhodou. Malé státy mohou být daleko efektivní a flexibilní při vyjednávání, mohou být i více neformální. To je způsobené menší administrativní zátěží a rychlejším procesem vyjednávání. Výhodu navíc má i malý stát, který s danou problematikou má vlastní velkou a inspirativní zkušenost pro ostatní členské státy.

---

⁴⁵ Ulrik Trolle Smed a Anders Wivel, „Vulnerability without capabilities? Small state strategy and the international counter-piracy agenda,“ *European Security* 26 č. 1 (2017): 82, doi: 10.1080/09662839.2016.1265941.

⁴⁶ *Ibid.*, 82.

3 Metodologie

V této kapitole je popsána vybraná metodologie diplomové práce, která objasňuje předmět výzkumu a stanovuje výzkumnou otázku. Dále představuje zvolený typ výzkumu a jeho metodu, zdroje informací, jejich sběr a práci s nimi.

3.1 Výzkumná otázka a předmět výzkumu

Výzkumnou otázkou této diplomové práce je, zda se předsednictví velkého a malého státu liší, či ne, případně v čem. Jde o zaměření se úzce na rovinu PS, tedy jen na jeden z úseků vyjednávacího procesu Rady EU. Přínosem je právě toto konkrétní úzké zaměření, které umožňuje práci na detailech charakterů jednání. Výzkum měl potvrdit předpoklad rozdílů předsednictví velkého a malého státu a případně ukázat rozdílnost předsednictví, jak byla popsána v předchozí kapitole. Na základě porovnání tak byly hledány faktické rozdíly mezi předsednictvími a ověřované prvky velkého a malého státu a jejich uchopení předsednictví dle popsaných rozdílů v předchozí kapitole.

Předmětem výzkumu se stalo francouzské a české předsednictví v Radě EU v roce 2022, a to v oblasti energetiky, konkrétně práce na EPBD v rámci PS pro energetiku. Šlo o předsednictví státu velkého (Francie) a malého (Česká republika) dle zmíněných kritérií v předchozí kapitole. Obě země dokonce tvořily součást tria společně se Švédskem (dále SE). Výběr směrnice EPBD a energetiky souvisel s důležitostí energetické legislativy, která se stala prioritní vzhledem k politické situaci, dále pak možností kontaktovat přímo zapojené aktéry do tohoto vyjednávacího procesu vzhledem k přímé účasti u procesu vyjednávání. Navíc byla tato směrnice vhodná z výzkumného hlediska i z toho důvodu, že byla v rukách obou států ve stejné fázi, tedy v rámci technické diskuze na úrovni PS a v přípravě obecného přístupu (dále GA). Nabízela se tedy jako konkrétní příklad, jak obě předsednictví rozdílně, či stejně k samotné směrnici i předsednictví přistupovala v této fázi vyjednávání a v rámci přípravného orgánu PS.

Výzkum se zaměřil na to, zda se práce a organizace předsednictví v něčem lišila a zda se potvrdil rozdíl mezi velkým a malým státem na vyjednávací a pracovní úrovni, stejně tak mezi charakterem obou předsednictví. Záměrem bylo vystihnout technickou, organizační a pracovní úroveň obou předsednictví a zjistit, jakou strategii pro vyjednávání a předsednictví zvolily. Přesněji bylo při výzkumu analyzováno několik parametrů

předsednictví:

- parametr celkových cílů;
- parametr expertní a personální;
- parametr strategický;
- parametr komunikační;
- parametr kooperační a legislativní.

První parametr se zaměřoval na celkové cíle předsednictví a vztah k jednotlivým projednávaným energetickým legislativám a cílům v nich. Snahou bylo zmapovat, jak velké a různé cíle obě předsednictví měla a zda měla stejné priority. Od nich se odvíjela i následná práce na legislativním návrhu. Záměrem bylo i odhalit, jak se předsednictví vypořádávala s neočekávanými politickými situacemi, které do jisté míry ovlivňovaly předsednickou agendu. Druhý parametr se zaměřil na porovnání expertní a personální kapacity s ohledem na velikost předsednictví a vztah mezi Bruselem a hlavním městem. Tedy jak byla nastavena spolupráce a zda bylo předsednictví více koncentrováno v Bruselu, nebo v hlavním městě. Porovnávána byla i dynamika práce obou předsedajících zemí. Také zde bylo zjišťováno, jaká byla pro předsednictví role Generálního sekretariátu Rady EU (dále GSR). Třetí parametr zjišťoval, zda existoval určitý plán pro vyjednávání směrnice a zda se plánování a načasování liší s ohledem na velikost a typ předsednictví. Zaměřil se i na přístup zemí k plánu projednávání jednotlivých článků a případné strategie k postupu na směrnici. Čtvrtý parametr se soustředil na typ komunikace s členskými státy, případně jinými aktéry, dále pak na případnou účast na akcích jménem předsednictví k EPBD či problematice energetické náročnosti budov jak v Bruselu, tak ve své zemi. Tento parametr měl objasnit, zda se liší komunikační strategie velkého a malého státu a také zda například ČR vnímaly komunikaci obou předsednictví zcela stejně, nebo zda pozorovaly rozdíly. Poslední pátý parametr zkoumal spolupráci s EK a draftování směrnice, způsob spolupráce a roli jednotlivých aktérů. Snažil se i zjistit, zda z pohledu institucí bylo chování obou předsednictví stejné, nebo zda se projevila na komunikaci a organizaci právě velikost státu. Cílem bylo zjistit i případné organizační rozdíly v práci s EK.

Ve výzkumu šlo o komparaci dvou případových studií, zvolen byl kvalitativní typ výzkumu, přičemž hlavní výzkumnou metodou se staly rozhovory. Vhodný typ rozhovoru pro sběr dat představoval polostrukturovaný rozhovor. Jak uvádí Reichel, předem je

připraven soubor otázek, které budou pokládány, ale pořadí se může měnit. Zároveň zde není limitace pro další otázky, takže je respondentovi poskytnuta určitá volnost. Vyhodnocování a třídění dat přitom bude díky jisté struktuře snadnější.⁴⁷ S tím se shoduje i Mišovič, podle kterého jde o efektivní a vhodný způsob, jak získat informace, kdy během konverzace s účastníkem rozhovoru lze měnit styl, rychlost i řazení otázek, což pomáhá k získání potřebné odpovědi.⁴⁸

Zvolená metoda také pomohla získat požadované informace o zmíněných parametrech. Pro každý parametr bylo připraveno několik otázek, ale díky volbě polostrukturovaného rozhovoru se otevřela možnost získat i jiné informace, na které nebylo předem připraveno se zeptat. Stejně otázky byly kladeny jak francouzské, tak české straně zapojené do předsednictví na úrovni vyjednávání PS. Rozhovory byly vedeny s bruselskými diplomaty FR i CZ a českým expertním týmem v hlavním městě. Na základě těchto rozhovorů s aktéry došlo ke komparaci jednotlivých parametrů předsednictví.

Jako doplňující prvek sloužily rozhovory se zapojenými institucemi, tedy se zástupci EK a GSR, kteří na EPBD s oběma předsednictvími spolupracovali. Porovnání obou předsednictví očima EK přineslo další pohled a propsala se zde zkušenost EK ve spolupráci s jinými velkými a malými státy. Pohled GSR na předsednictví byl velmi přínosný z obdobného důvodu. Navíc GSR má přímé porovnání obou států vzhledem k tomu, že po změně předsedající země GSR zůstává u daného legislativního návrhu. Zde se otázky týkaly opět stejných parametrů, ale byly otevřenější, rozhovor byl opět polostrukturovaný. Cílem bylo zjistit, zda byly pozorovány rozdíly mezi FR a CZ přístupem, intenzitou jednání apod. Rozhovory měly v tomto případě i ověřovací a objektivizační funkci.

Součástí se staly obdobné rozhovory s dvěma malými členskými státy, které se vyjednávání EPBD také účastnily. Cílem bylo získat pohled ostatních členských států na obě předsednictví z pohledu spolupráce a komunikace. Zde je nutné zdůraznit, že cílem výzkumu nebylo hodnotit, které předsednictví si vedlo lépe, nebo které směrnici dojednalo a uzavřelo. Cílem také nebylo řešit politickou úroveň. Šlo o technickou úroveň předsednictví a rozdílnost přístupů. Jakékoliv hodnocení postupu legislativy by nebylo relevantní vzhledem k dalším faktorům, které toto mohou ovlivnit, například politická situace.

---

⁴⁷ Jiří Reichel, *Kapitoly metodologie sociálních výzkumů* (Praha: Grada Publishing, 2009): 111–112.

⁴⁸ Ján Mišovič, *Kvalitativní výzkum se zaměřením na polostrukturovaný rozhovor* (Praha: SLON, 2019): 80.

Celkový počet rozhovorů se odvíjel od dostupnosti respondentů a možností rozhovor uskutečnit. Nepovedlo se tak uskutečnit rozhovor s dalšími členskými státy, například velkými, dále pak nedošlo k rozhovoru s pařížským expertním týmem.

Rozhovory jsou anonymizované, vždy je uvedena pouze instituce, případně země, která poskytla danou výpověď. Průběh a příprava rozhovorů se řídila dle zásad Hendla. Zmiňuje například o důležitosti přípravy rozhovoru, jasné formulaci otázek, citlivosti a vstřícnosti, informování respondenta o tom, které informace jsou pro výzkum důležité.⁴⁹ Před uskutečněním samotného rozhovoru byli všichni dotazovaní seznámeni i s účelem poskytnutého rozhovoru, zaměřením diplomové práce a použitím získaných dat pro její účely. Samotnému pokládání otázek předcházela fáze, kdy docházelo k rozšiřování a upevňování kontaktu, zjišťování komunikace účastníka a jeho otevřenost, jak uvádí Mišovič.⁵⁰ Otázky byly pokládány citlivě, na závěrečnou fázi rozhovoru byl také kladen důraz.⁵¹ Rozhovory byly s francouzskou stranou vedeny ve francouzském jazyce, s českou stranou v českém jazyce. Zbývající rozhovory byly vedeny v anglickém jazyce. Pokládané otázky pro jednotlivé aktéry předsednictví a instituce jsou zařazené pod jednotlivými parametry a jsou uvedeny v příloze.⁵² Na základě přepisu rozhovorů a jejich analýzy byla popsána obě předsednictví. Díky rozhovorům s institucemi a dalšími členskými státy bylo možné v rozhovorech hledat společné atributy, které byly oběma předsednictvím přiřazovány, a následně obě předsednictví porovnat a určit, v jakých kapacitách byly pozorovány rozdíly.

4 Předsednictví v Radě Evropské unie

Předsednictví v Radě Evropské unie představuje období trvající 6 měsíců, během kterého členská země předsedá veškerým jednáním v rámci tohoto orgánu (mimo Radě pro zahraniční věci) a zastupuje Radu EU v jednání s EK a Evropským parlamentem (dále EP). Předsednictví také zajišťuje, aby probíhal pokrok ve vyjednávání unijní legislativy.⁵³ Předsednický post tak získává postupně každá z členských zemí na půl roku.

---

⁴⁹ Jan Hendl, *Kvalitativní výzkum: základní metody a aplikace* (Praha: Portál, 2005): 176.

⁵⁰ Ján Mišovič, *Kvalitativní výzkum se zaměřením na polostrukturovaný rozhovor* (Praha: SLON, 2019): 86.

⁵¹ *Ibid.*, 88.

⁵² Všechny otázky jsou uvedeny v českém jazyce, i když byly pokládány v příslušném jazyce dle respondenta.

⁵³ „Předsednictví Rady EU,“ Rada Evropské unie, naposledy upraveno 24. března 2023, dostupné z: <https://www.consilium.europa.eu/cs/council-eu/presidency-council-eu/>.

Samotná Rada EU byla založena v roce 1967 a její fungování se postupně měnilo i v důsledku přibývajících množství členských států.⁵⁴ Zásadní milník ve funkci a organizaci Rady EU i předsednictví přinesla Lisabonská smlouva, která zavedla za účelem lepší koordinace a spolupráce tzv. tria, tedy uskupení 3 po sobě předsedajících zemí, které plánují společný program a cíle. Dále pak byly významně zúženy pravomoci předsednictví, kdy byla potlačena politická zodpovědnost za rozhodnutí v oblasti evropské integrace, nebo oddělena politická role ve zprostředkování rozhodnutí na nejvyšších úrovních, a to oddělením EUCO, která se stala formálně samostatným orgánem EU. Dále pak bylo rozšířené hlasování kvalifikovanou většinou na více politických témat.⁵⁵

4.1 Předsednictví ve vyjednávacím procesu Rady

Evropské unie

Členské státy ve vyjednávacím procesu předsedají i v přípravných orgánech na dvou úrovních: PS a Výboru stálých zástupců (dále COREPER dle zkratky z francouzštiny Comité des représentants permanents). Poté přichází samotná Rada EU, která je již rozhodovacím orgánem. Předsednictví vede a shrnuje jednotlivá setkání, reprezentuje Radu EU, svolává jednání, připravuje agendu a rozhoduje o hlasování.⁵⁶ Ve všech třech úrovních vyjednávání je předsedajícím státu k dispozici GSR, který se účastní také všech jednání (vždy sedí po levici předsedajícího státu) a pomáhá s organizací setkání, přidává své rady a nabízí zkušenosti z dalších předsednictví. Částečně pomáhá zachovat i kontinuitu.⁵⁷ Dále pomáhá se zapisováním průběhu jednání a přípravou agendy. Zároveň zajišťuje právní oporu díky právní službě, která se také účastní všech formací jednání a zajišťuje, aby obsah legislativního návrhu byl v souladu se zákonem a správně draftován právním jazykem.⁵⁸

PS označuje typ jednání, které se pravidelně koná na určité téma. Každá skupina má své vlastní zaměření: energetická skupina se zabývá energetickou legislativou. Na této

---

⁵⁴ „Historie,“ Rada Evropské unie, naposledy upraveno 22. února 2023, dostupné z: <https://www.consilium.europa.eu/cs/history/?filters=1734>.

⁵⁵ „Shaping the EU as we know it,“ Council of the European Union, naposledy upraveno 30. listopadu 2022, dostupné z: <https://www.consilium.europa.eu/en/lisbon-treaty/>.

⁵⁶ Anti Kuosmanen, „Decision-Making in the Council of the European Union,“ in *Small states inside and outside the European Union Interests and Policies*, ed. Laurent Goetschel (Boston: Springer Science+Business Media Dordrechl, 1998), 74–75.

⁵⁷ „What does holding the presidency of the Council of the EU mean?,“ Council of the European Union, naposledy upraveno 21. února 2023, dostupné z: <https://www.consilium.europa.eu/en/presidency-council-eu/>.

⁵⁸ „The General Secretariat of the Council,“ Council of the European Union, naposledy upraveno 6. října 2022, dostupné z: <https://www.consilium.europa.eu/en/general-secretariat/>.

úrovni jednají attaché jednotlivých zemí. Na jednání mohou být přítomni i experti z členských zemí na danou legislativu. Jde o první a velmi důležitou úroveň vyjednávání, protože lze aktivně pozměňovat jednotlivé články legislativního textu. Debata zde začíná nejprve obecně a poté se zaměřuje na jednotlivé úseky nebo články textu. Návrh nemá stanovenou dobu, během které se musí na této úrovni projednávat a PS není povinna předložit konkrétní dohodu. Své závěry a změny ovšem prezentuje na další úrovni přípravných orgánů, tedy na COREPER.⁵⁹ Předsedající stát sedí v čele a moderuje debatu. Přítomný je i GSR, právní služba a zástupci EK, se kterými probíhá společné draftování textu legislativního návrhu.

Jednání na úrovni COREPER se dále dělí na COREPER I a COREPER II. Témata týkající se zahraničních věcí, obecných záležitostí, spravedlnosti, vnitra, hospodářství a financí řeší velvyslanci v COREPER II.⁶⁰ Jde o témata, která pak na Radě musí být odhlasována jednomyslně.⁶¹ COREPER I, kde zasedají náměstci/zástupci velvyslanců, má na starost konkurenceschopnost, vzdělávání, mládež a kulturu, životní prostředí a zemědělství, energetiku, dopravu a telekomunikace, sociální politiku, ochranu spotřebitele a zdravotní politiku.⁶² Jde o témata, která se na úrovni ministrů odhlasovávají kvalifikovanou většinou, tedy 55 % členských států (nejméně 15) a 65 % obyvatel EU.⁶³ Jednání COREPER se kromě velvyslanců a jejich zástupců účastní i attaché, kteří předjednali text na nižší úrovni. Předsedající země opět vystupuje jako moderátor debaty. Jednání se účastní i GSR, právní služba a zástupci EK, kteří jsou zodpovědní za daný legislativní návrh.

Rada EU pak představuje vrcholné jednání na úrovni ministrů dané problematiky.⁶⁴ Setkání probíhá v různé frekvenci a účastní se ho za každý členský stát ministr i vyjednávači z obou přípravných orgánů – velvyslanci/zástupci velvyslanců a attaché. Probíhají zde poslední úpravy textu a závěrečné hlasování. Cílem Rady EU je buď odhlasování daného návrhu, který nabývá okamžité platnosti, nebo přijetí GA, což je podoba legislativního

---

⁵⁹ „The decision-making process in the Council,“ Council of the European Union, naposledy upraveno 2. února 2023, dostupné z: <https://www.consilium.europa.eu/en/council-eu/decision-making/>.

⁶⁰ „Coreper II,“ Rada Evropské unie, naposledy upraveno 5. října 2020, dostupné z: <https://www.consilium.europa.eu/cs/council-eu/preparatory-bodies/coreper-ii/>.

⁶¹ Igor Blahušiak, „Rada EU,“ *Euroskop*, staženo 30. ledna 2023, dostupné z: <https://euroskop.cz/evropska-unie/institute-eu/rada-eu/>.

⁶² „Coreper I,“ Rada Evropské unie, naposledy upraveno 5. října 2020, dostupné z: <https://www.consilium.europa.eu/cs/council-eu/preparatory-bodies/coreper-i/>.

⁶³ Igor Blahušiak, „Rada EU,“ *Euroskop*, staženo 30. ledna 2023, dostupné z: <https://euroskop.cz/evropska-unie/institute-eu/rada-eu/>.

⁶⁴ „Council configurations,“ Council of the European Union, naposledy upraveno 2. února 2023, dostupné z: <https://www.consilium.europa.eu/en/council-eu/configurations/>.

návrhu, kterou odhlasuje kvalifikovaná většina, a Rada EU s ní později vstupuje do vyjednávacího procesu s EP a EK.⁶⁵ Ministerské úrovni se účastní diplomatictí zástupci zemí obou předchozích přípravných orgánů, dále pak GSR s právní službou a zástupci EK, nyní už na úrovni komisařů, pod které legislativa spadá.

Každá z formací řeší danou tematiku a schází se v různé frekvenci. Různě častá a dlouhá mohou být jak zasedání PS, tak COREPER. Pokud si to situace žádá, předsednická země může svolat i mimořádné zasedání Rady EU. Taková situace nastala několikrát během roku 2022, a to v oblasti energetiky, kdy byla řešena mimořádná situace způsobená válkou na Ukrajině, bezpečností dodávek energií a vysokými cenami plynu a elektřiny.⁶⁶ Obě předsednictví v roce 2022 tak velké úsilí musela věnovat právě energetice.

4.1.2 Role předsednictví v přípravných orgánech

Ve všech přípravných orgánech jsou zastoupeny všechny členské státy a předsedající země zde působí v roli předsedy, tudíž se k legislativě nevyjadřuje dle svých národních instrukcí, ale debatu moderuje a po vyslechnutí všech názorů společně s EK pracuje na znění a obsahu textu projednávané legislativy. Co se týče technické a pracovní stránky, právě PS a COREPER jsou stěžejními i z pohledu předsednictví. Zhruba 75 až 85 % veškerých problémů a připomínek k legislativě je vyřešeno na těchto dvou úrovních. Odhadem pouze 5 % veškerých problematických bodů si žádá diskuzi až na ministerské úrovni.⁶⁷

Významnou roli zastává právě úroveň PS, kde se členské státy prakticky poprvé s legislativním návrhem setkávají a vyjadřují veškeré písemné připomínky k jednotlivým článkům. Často je úroveň PS spojována s technickou a expertní diskuzí, kde se ČS soustředí velmi koncentrovaně na dané články. Velké množství problematických částí se vyřeší na této úrovni a na vyšší úroveň COREPER se dostanou již jen některá větší politická témata.⁶⁸ Úkolem předsednictví je efektivně a aktivně upravovat text dle odůvodněných požadavků ČS a připravit témata, která je třeba diskutovat na COREPER úrovni.

---

⁶⁵ „The decision-making process in the Council,“ Council of the European Union, naposledy upraveno 2. února 2023, dostupné z: <https://www.consilium.europa.eu/en/council-eu/decision-making/>.

⁶⁶ Například mimořádné zasedání dne 24. listopadu 2022, dostupné z: <https://www.consilium.europa.eu/en/meetings/tte/2022/11/24/>.

⁶⁷ Anti Kuosmanen, „Decision-Making in the Council of the European Union,“ in *Small states inside and outside the European Union Interests and Policies*, ed. Laurent Goetschel (Boston: Springer Science+Business Media Dordrechl, 1998), 74–75.

⁶⁸ Eves Fouilleux, Jacques de Maillard a Andy Smith, „Technical or political? The working groups of the EU Council of Ministers,“ *Journal of European Public Policy* 12, č. 4 (2005): 612–614, doi: 10.1080/13501760500160102.

Agenda a role předsednictví na úrovni COREPER závisí do jisté míry na vyjednávání na úrovni PS. Pokud se nad něčím státy na PS nedokázaly shodnout, debata se přesouvá o úroveň výše. Na předsednictví záleží, jak formuluje otázky a celkovou debatu nad problémem. Na této úrovni buď dokáže najít společné řešení, nebo získá připomínky pro debatu zpět na PS, nebo přesune debatu na úroveň ministrů.⁶⁹ COREPER může diskuzi nad návrhem i značně urychlit, čehož využila i některá předsednictví.⁷⁰

Velkou výhodou jednání PS i COREPER je i to, že jde o orgány permanentně sídlící v Bruselu, tudíž zde probíhá intenzivní komunikace mezi ČS. Předsedající země je zodpovědná za efektivnost vyjednávání, zajištění přehledu a porozumění situaci v legislativním návrh tak, aby bylo dosaženo co nejšířšího kompromisu. Na úrovni pracovních skupin tak dochází ke spolupráci mezi bruselským stálým zastoupením ČS (dále SZB) s diplomatickou reprezentací a zodpovědným ministerstvem vládou daného státu. Ke koordinaci na této úrovni dochází mezi expertním zastoupením z ministerstva a attaché daného SZB, během předsednictví s rozdílem, že koordinují zanášení změn do legislativního návrhu jménem všech ČS, tedy nevyjadřují se k textu pouze ze své národní pozice. Tito experti se mohou účastnit jednání jak s dalšími ČS, tak například následného draftování s EK. Intenzita, provázanost a koordinace v rámci předsedajícího ČS a SZB se odvíjí dle vlastního nastavení a preferencí tak, aby fungování bylo pro PRES vyhovující.

4.2 Předsednictví a reprezentace Rady Evropské unie

Předsedající země reprezentuje Radu i navenek, a to především v zastupování Rady EU na jednáních s EK a EP. V případě legislativních návrhů jde nejčastěji o tzv. trialog, který představuje společné jednání EK, EP a Rady EU o daném legislativním návrhu.⁷¹ K tomuto jednání dochází v momentě, kdy Rada EU odhlasovala svůj GA a EP stanovilo svoji pozici. EP i Rada EU zde prezentují svoji podobu a názor na projednávaný legislativní návrh, který v původní verzi předložila EK. Ta je u jednání přítomna spíše jako pozorovatel

---

⁶⁹ „The decision-making process in the Council,“ Council of the European Union, naposledy upraveno 2. února 2023, dostupné z: <https://www.consilium.europa.eu/en/council-eu/decision-making/>.

⁷⁰ Eves Fouilleux, Jacques de Maillard a Andy Smith, „Technical or political? The working groups of the EU Council of Ministers,“ *Journal of European Public Policy* 12, č. 4 (2005): 613, doi: 10.1080/13501760500160102.

⁷¹ Austé Vaznonytè, „Entrepreneurs of Compromise? The Rotating Presidency of the Council of the EU after Lisbon,“ *Swedish Institute for European Policy Studies*, leden 2022, 4, dostupné z: https://sieps.se/globalassets/publikationer/2022/2022_3epa.pdf.

a pomáhá v dialogu EP s Radou EU.⁷² Ze strany EP je u jednání přítomen zpravodaj daného legislativního návrhu, předseda výboru dané problematiky a zástupci jednotlivých frakcí (stínoví zpravodajové).⁷³ Radu EU reprezentuje předsednická země svým velvyslancem/zástupcem velvyslance, attaché a dalšími diplomaty.

Zatímco EP prezentuje společné stanovisko politických frakcí EP, předsednická země zastupující Radu EU přichází s mandátem 27 členských států. Kromě reprezentace na samotném interinstitucionálním jednání předsedající země spravuje další ČS Rady EU o postupu ve vyjednávání a dotazuje se členských zemí o pozicích a tzv. red lines k jednotlivým článkům návrhu.⁷⁴ Trialog bývá poměrně dlouhý a vyčerpávající jednání, které trvá i několik týdnů. Najít společný kompromis je otázkou ústupků a vybalancovaného přístupu.⁷⁵ Jde tedy o další náročnou roli pro předsedající stát. Časový rozvrh trialogů se stanovuje dle rychlosti získání pozic obou institucí. Počet uskutečněných trialogů každého předsednictví se tak může výrazně lišit. V některých oblastech se tak předsedajícímu ČS trialog zcela vyhne.

4.3 Členské státy a předsednictví

Jak již bylo zmíněno, na postu předsednictví se postupně vystřídají všechny členské státy EU. První předsednictví daného roku začíná 1. ledna a končí 30. června, druhé pak začíná 1. července až do konce vybraného roku. Aby byla zachována kontinuita v projednávání legislativě, program a priority jsou nastavovány nejen v rámci jednotlivých předsednictví, ale také v rámci již zmíněného tria. Dále na sebe navazují během vyjednávání, neboť po sobě legislativu přebírají a pokračují ve vyjednávání na dalších úrovních. Zajímavý aspekt představuje právě složení členských států v triu. V původním systému šlo o pořadí dle abecedy, ale po rozšíření o další, hlavně malé členské státy, došlo k úpravě tak, aby v každém triu byl alespoň jeden velký členský stát.⁷⁶ Současné trio zahájilo své předsednictví 1. ledna 2022, kdy Francie (dále FR) převzala předsednictví od Slovinska (dále

---

⁷² „Trilogue,“ EUR-Lex, staženo 29. dubna 2023, dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/EN/legal-content/glossary/trilogue.html>.

⁷³ Viktor Daněk, „Málokdo o nich ví, jsou ale klíčové. ‚Trialogy českému předsednictví nezavidím,‘ říká europoslankyně,“ *iRozhlas.cz*, 8. června 2022, dostupné z: https://www.irozhlas.cz/zpravy-svet/evropska-unie-ceske-predsednictvi-2022-trialog_2206081300_ak.

⁷⁴ Ibid.

⁷⁵ Ibid.

⁷⁶ Anti Kuosmanen, „Decision-Making in the Council of the European Union,“ in *Small states inside and outside the European Union Interests and Policies*, ed. Laurent Goetschel (Boston: Springer Science+Business Media Dordrechl, 1998), 75.

SI). Dne 1. července 2022 převzala předsednictví Česká republika (dále CZ) a 1. ledna 2023 se ho ujalo SE.⁷⁷ V tomto triu velký ČS reprezentuje právě FR.

Jednotlivá předsednictví se mezi sebou lišila a to nejen prioritami, ale i vlastním postupem v projednávání legislativy, komunikací a vyjednáváním legislativy. Každá ze zemí se také během předsednictví potýkala s jinými tzv. černými labutěmi⁷⁸ a každá z nich obdržela od předcházejícího předsednictví legislativu v jiném stádiu projednávání, případně od EK obdržela zcela nové legislativní návrhy. Rozdílnost předsednictví nespočívá jen v dané politické situaci a zmíněných faktorech, ale v samotných zemích, které předsedají. I toto je reflektováno již zmíněným principem složení tria. „[...] různé státy i přes její formální vymezení pojímají své předsednické role s různou mírou ambicí – zatímco některé státy se snaží výhradně zajistit co nejhladší fungování Rady a soustředí se na facilitaci dosahování kompromisů ve sporných tématech, jiné ke své předsednické roli přistupují s cílem působit jako lídr i ve smyslu prosazení svých politických priorit.“⁷⁹

4.3 Program tria Francie, Česká republika a Švédsko

Předsednictví tria FR, CZ a SE se v daném pořadí uskutečnilo od 1. ledna 2022 do 30. června 2023, každý stát byl v čele Rady EU 6 měsíců. Jde již o druhé společné předsednictví. Tematicky se všechna předsednictví shodla na 4 prioritních oblastech, ve kterých na sebe navazovaly:

- ochrana občanů a svobod;
- budování hospodářských základů: evropský model pro budoucnost;
- budování klimaticky neutrální Evropy: ekologické, sociální a rovnoprávné;
- prosazování evropských zájmů a hodnot ve světě.⁸⁰

Program tria vycházel z pandemie COVID-19, kdy se jako hlavní priorita stavěla obnova Evropy v několika směrech. Jako hlavní nástroj obnovy se pak využívala digitální

---

⁷⁷ „Předsednictví Rady EU,“ Rada Evropské unie, naposledy upraveno 24. března 2023, dostupné z: <https://www.consilium.europa.eu/cs/council-eu/presidency-council-eu/>.

⁷⁸ Nassim Nicholab Taleb, *Černá labuť / Následky vysoce nepravděpodobných událostí* (Praha: Paseka, 2011).

⁷⁹ Pavlína Janebová, „Předsednické trio Francie, České republiky a Švédska: ČR musí ukázat, že je důvěryhodný partner,“ Ústav mezinárodních vztahů Praha, 28. června 2022, dostupné z: <https://www.iir.cz/predsedicke-trio-francie-ceske-republiky-a-svedska-cr-musi-ukazat-ze-je-duveryhodny-partner>.

⁸⁰ „Program tria,“ České předsednictví v Radě Evropské unie, staženo 30. ledna 2023, dostupné z: <https://czech-presidency.consilium.europa.eu/cs/program/program-tria/>.

transformace a také zelená politika, dále pak posilování jednotného trhu. Jako jedna z nových výzev se promítlo téma zdraví a význam odolnosti zdravotních systémů jednotlivých států, které mohou být za určitých podmínek ohroženy.⁸¹

Třetí ze zmíněných hlavních priorit se týkala zelené politiky a také energetiky.⁸² V programovém prohlášení tria se státy tria zavázaly k pokročení s balíčkem Fit for 55, jehož obsah pomáhá v boji s klimatickou změnou. I energetika se v balíčku promítá, a to hned několika legislativními návrhy (viz následující kapitola). Programové prohlášení navíc přímo deklarovalo, že: „*V zájmu plnění zvýšených cílů EU v oblasti klimatu do roku 2030 a dosažení klimatické neutrality do roku 2050 je třeba dále pracovat na podpoře rozvoje nízkouhlíkových a obnovitelných zdrojů energie, všech nízkemisních technologií a zvyšování energetické účinnosti, přičemž je zapotřebí klást důraz na technologickou neutralitu, posílení odolnosti a inovací a zajištění spravedlivé transformace a energie za dostupné ceny. Bude nutné dokončit jednotný trh s elektřinou a zemním plynem a současně zajistit bezpečné, udržitelné a nenarušené dodávky strategických surovin do Unie. Trojice předsednictví přijme návazné kroky v reakci na studie o fungování trhů se zemním plynem a elektřinou, jakož i o trhu EU ETS, které mají být předloženy. Bude podporovat i úsilí o vysoce kvalitní renovace budov založené na nákladově efektivním a udržitelném přístupu.*“⁸³ Obsahuje tak hned několik záměrů, na které se všechna tři předsednictví zavázala soustředit a posouvat legislativní návrhy.

Ruská agrese na Ukrajině v únoru 2022 během francouzského předsednictví značně ovlivnila intenzitu jednání týkající se bezpečnosti, pomoci Ukrajině, ale také energetiky. Dokládá to i závěr z energetické Rady dne 28. února 2022, šlo o první energetickou Radu po ruské invazi na Ukrajinu. Francouzská ministryně pro ekologickou tranzici uvedla v závěru Rady: „*Mimo jiné je důležitější než kdy dříve urychlit ekologickou tranzici, abychom dosáhli našich cílů energetické nezávislosti Evropy a klimatické neutrality.*“⁸⁴ Dále ministři pro energetiku řešili krátkodobá i dlouhodobá opatření reagující na energetickou

---

⁸¹ Rozvoj strategické agendy Osmnáctiměsíční program Rady (1. ledna 2022 – 30. června 2023), Rada Evropské unie, 10. prosince 2021, 2, dostupné z: <https://czech-presidency.consilium.europa.eu/media/kaadvexp/trio-programme-czech.pdf>.

⁸² Ibid.

⁸³ Ibid.

⁸⁴ „Conseil « Transports, télécommunications et énergie » (Énergie),“ PRÉSIDENCE FRANÇAISE DU CONSEIL DE L'UNION EUROPÉENNE, naposledy upraveno 23. června 2022, dostupné z: <https://wayback.archive-it.org/12090/20221120205438/https://presidence-francaise.consilium.europa.eu/fr/actualites/communiquede-presse-conseil-transports-telecommunications-et-energie-energie-28-fevrier-2022/>.

situaci, která si vyžaduje zajištění energetické nezávislosti na Rusku, dostatečné dodávky plynu a ropy z dalších zdrojů, podporu investic do zelených zdrojů energie. Připomněli i důležitost přijetí balíčku Fit for 55.⁸⁵

5 Energetika a její význam v unijní legislativě

Energetika je klíčovou součástí projednávané unijní legislativy týkající se klimatické změny a redukce emisí CO₂. Za poslední rok se navíc energetika stala prioritou vzhledem k válce na Ukrajině a závislosti EU na dovozu plynu a jiných zdrojů z Ruska. Jde tak o jedno z prioritních témat v debatě na evropské úrovni, které i prohlubuje debatu o energetické bezpečnosti a kritické infrastruktuře. Předsednictví v roce 2022 tedy energetická témata musela stavět na vyšší úroveň než za dřívějších okolností. Přímou se energetika propisuje v několika evropských iniciativách a legislativě.

5.1 Klimatická neutralita Evropy a vliv energetiky

Evropská unie podpořila Zelenou dohodu pro Evropu, která vyjadřuje „*snahu stát se prvním klimaticky neutrálním kontinentem*“⁸⁶. Reaguje tak na změnu klimatu a zhoršující se situaci životního prostředí. Cílem je zajistit do roku 2050 nulové čisté emise skleníkových plynů. Praktickým důsledkem tohoto cíle jsou změny v několika odvětvích, které emise produkují. Jedná se především o: energetiku, klima, dopravu. Mezikrok k dosažení cíle v roce 2050 představuje snížení emisí skleníkových plynů o 55 % do roku 2030 ve srovnání s rokem 1990. Legislativní návrhy a poté změny se tak mají dotýkat například: biologické rozmanitosti, energeticky účinných budov, veřejné dopravy, čisté energie, recyklace, transformace pracovního trhu.⁸⁷ V důsledku stanoveného cíle vydala EK legislativní návrhy v souhrnném balíčku Fit for 55.

„Balíček Fit for 55 je souborem návrhů na revizi a aktualizaci právních předpisů EU a na zavedení nových iniciativ, který má zajistit, aby byly politiky EU v souladu

---

⁸⁵ „Réunion extraordinaire du Conseil TTE (Énergie) Résumé de la présidence,“ PRÉSIDENTE FRANÇAISE DU CONSEIL DE L'UNION EUROPÉENNE, 28. února 2022, 2–3, dostupné z: <https://wayback.archive-it.org/12090/20221120211557/https://presidence-francaise.consilium.europa.eu/media/ksufp1vu/220228-résumé-de-la-présidence.pdf>.

⁸⁶ „Zelená dohoda pro Evropu,“ Evropská komise, staženo 30. ledna 2023, dostupné z:

https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/european-green-deal_cs.

⁸⁷ Ibid.

s klimatickými cíli dohodnutými Radou a Evropským parlamentem.“⁸⁸ Všechny tyto návrhy tak mají dosáhnout zmíněné snížení emisí CO₂ o 55 % do roku 2030. Celý balíček byl představen v červenci 2021, poslední z dále zmíněných směrnic pak v prosinci 2021, a jednotlivé legislativní návrhy se paralelně projednávaly v Evropském parlamentu a v Radě EU. Vzhledem k časové návaznosti se i FR a CZ PRES právě touto legislativou zabývalo. V balíčku se promítají i změny v energetické legislativě, a to návrhy na změnu následujících:

- Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady o energetické účinnosti (dále EED);
- Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/2001, nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1999 a směrnice Evropského parlamentu a Rady 98/70/ES, pokud jde o podporu energie z obnovitelných zdrojů, a zrušuje směrnice Rady (EU) 2015/652 (dále RED);
- Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady o energetické náročnosti budov (přepracované znění).

Mimo tyto zmíněné návrhy z balíčku se EK angažovala i v Návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady o snižování emisí metanu v odvětví energetiky a o změně nařízení (EU) 2019/942, a to v prosinci 2021. Dále pak připravila revizi třetího energetického balíčku týkajícího se odvětví zemního plynu.⁸⁹ V jednání od března 2022 byl i Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady kterým se mění nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/1938 o opatřeních na zajištění bezpečnosti dodávek zemního plynu a nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 715/2009 o podmínkách přístupu k plynárenským přepravním soustavám, který řešil rizika přerušení dodávek zemního plynu do EU.

5.2 Vliv ruské agrese a války na Ukrajině na energetiku

Přestože energetika dle zmíněných legislativních návrhů má nezanedbatelnou roli, její význam byl o to posílen v důsledku vypuknutí války na Ukrajině v únoru 2022.

---

⁸⁸ „Balíček „Fit for 55“,“ Rada Evropské unie, naposledy upraveno 27. dubna 2023, dostupné z: <https://www.consilium.europa.eu/cs/policies/green-deal/fit-for-55-the-eu-plan-for-a-green-transition/>.

⁸⁹ Ibid.

Na Rusko byly mimo jiných sankcí uvaleny i ty, které se dotýkají energetiky.⁹⁰ Dne 28. února 2022 mimořádně svolaná energetická Rada EU řešila bezpečnost dodávek ropy a zemního plynu, dále pak i ceny energií a krizové scénáře v případě přerušení dodávek zemního plynu.⁹¹ Schváleným cílem se postupně stalo snižování energetické závislosti na Rusku, což se projevilo na tempu projednávání energetické legislativy a produkování nových legislativních opatření. Tento přístup posílilo u pozastavení dodávek zemního plynu do některých členských zemí.⁹²

Jasným důkazem o kladeném důrazu na nezávislost EU je plán REPowerEU, který EK prezentovala dne 18. května 2022. „*Naléhavé důvody pro transformaci evropského energetického systému jsou dva: ukončení závislosti EU na ruských fosilních palivech, která jsou využívána jako ekonomická a politická zbraň a stojí evropské daňové poplatníky téměř 100 miliard eur ročně, a řešení klimatické krize.*“⁹³ Plán REPowerEU tak obsahuje další nástroje, jak snižovat nezávislost a podporovat zelené zdroje. Plán navyšuje cíle úspory energií v návrhu směrnice o energetické účinnosti z 9 na 13 %, v rámci diverzifikace dodávek posiluje energetickou platformu EU, v oblasti obnovitelných zdrojů zvyšuje cíl do roku 2030 ze 40 na 45 % a klade důraz na solární instalace, využívání tepelných čerpadel a zkrácení povolovacích procesů.⁹⁴ Dále pak EK vytvořila opatření ke koordinovanému snížení spotřeby plynu. EK také musela reagovat na neobvykle vysoké ceny energií hlavně v srpnu 2022. Předmětem ministerského jednání tak byla opatření na snížení cen energií a Návrh nařízení Rady o intervenci v mimořádné situaci s cílem řešit vysoké ceny energie.⁹⁵ Pozornost byla postupně zaměřována i na společné nákupy plynu a jejich koordinaci. Před EK stál i úkol zajistit zastropování cen plynu a elektřiny pomocí tržního korekčního mechanismu.⁹⁶

---

⁹⁰ „Mimořádné zasedání Evropské rady, 24. února 2022,“ Evropská rada, naposledy upraveno 21. března 2022, dostupné z: <https://www.consilium.europa.eu/cs/meetings/european-council/2022/02/24/>.

⁹¹ „Energetická situace v Evropě v důsledku krize na Ukrajině – výměna názorů,“ Rada Evropské unie, 26. února 2022, dostupné z: <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-6640-2022-INIT/cs/pdf>.

⁹² „Rada pro dopravu, telekomunikace a energetiku (energetika), 2. května 2022,“ Rada Evropské unie, naposledy upraveno 3. května 2022, dostupné z: <https://www.consilium.europa.eu/cs/meetings/tte/2022/05/02/>.

⁹³ „REPowerEU: Plán na rychlé snížení závislosti na ruských fosilních palivech a rychlý pokrok v ekologické transformaci*,“ Rada Evropské unie, naposledy upraveno 18. května 2022, dostupné z: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/cs/ip_22_3131.

⁹⁴ Ibid.

⁹⁵ „Rada se dohodla na mimořádných opatřeních ke snížení cen energie,“ Rada Evropské unie, naposledy upraveno 4. října 2022, dostupné z: <https://www.consilium.europa.eu/cs/press/press-releases/2022/09/30/council-agrees-on-emergency-measures-to-reduce-energy-prices/>.

⁹⁶ „Rada pro dopravu, telekomunikace a energetiku,“ České předsednictví v Radě Evropské unie, staženo 30. ledna 2023, dostupné z: <https://czech-presidency.consilium.europa.eu/cs/program/vysledky-ceskeho-predsednictvi-v-rade-eu-puvodni-korenova-stranka/rada-pro-dopravu-telekomunikace-a-energetiku/>.

Energetika se tak v roce 2022 dostala do popředí veškerých témat debatovaných na unijní úrovni. K dlouhodobějším opatřením v podobě balíčku Fit for 55 se přidala nouzová opatření a další legislativa. Samotné cíle v energetické legislativě ze zmiňovaného balíčku musely být v důsledku mimořádné situace také navýšeny. Energetická legislativa se tak stala nesmírně důležitou a navíc ovlivnila i předsednické programy i priority.

5.3 Směrnice o energetické náročnosti budov

Poslední ze zmiňovaných směrnic ve výčtu energetické legislativy balíčku Fit for 55, tedy Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady o energetické náročnosti budov (přepřacované znění),⁹⁷ byl EK představen jako poslední legislativní návrh, a to v prosinci 2021.⁹⁸ Jedná se o legislativní návrh, který pozměňuje již jednou revidovanou směrnici v roce 2018 a prosazuje ambicióznější cíle ve spotřebě energie budov a dosažení nulových emisí.⁹⁹ Jde o klíčový návrh, který může pomoci s energetickou nezávislostí hlavně v dlouhodobém hledisku. Jako velmi důležitou představil směrnici na tiskové konferenci v prosinci 2021 i první místopředseda EK Frans Timmermans slovy: „*Jde o velmi důležitou součást našeho balíčku Fit for 55. Budovy se podílejí 40 % námi spotřebované energie a 36 % na emisích skleníkových plynů. Většina budov stojících dnes tu bude i v roce 2050. To znamená, že je musíme renovovat, abychom snížili jejich energetickou spotřebu a emise. Změna v sektoru budov je příliš pomalá, naléhavost začít renovovat je enormní. Mimo jiné je to také velká příležitost.*“¹⁰⁰

Obsah této směrnice a tedy jejího návrhu na změnu se týká energetické náročnosti budov, která má velký podíl na vysoké spotřebě energií a emisích CO₂. Návrh na změnu předložila EK, která zavádí renovační pasy pomáhající sledovat jednotlivé renovační úpravy, dále pak cíl povinnosti mít certifikát o energetické náročnosti budovy u všech budov či bytů na prodej. Navíc se všech budov v kategorii náročnosti G mají týkat minimální standardy energetické náročnosti. Budovy v této kategorii reprezentují zhruba 15 % všech budov

---

⁹⁷ pozn. autorky zkratka vychází z anglického názvu Energy Performance of Buildings Directive.

⁹⁸ znění směrnice dostupné zde: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX:52021PC0802>.

⁹⁹ „Energy performance of buildings directive,“ European Commission, staženo 30. ledna 2023, dostupné z: https://energy.ec.europa.eu/topics/energy-efficiency/energy-efficient-buildings/energy-performance-buildings-directive_en.

¹⁰⁰ „Opening remarks by Frans Timmermans and Kadri Simson at Press Conference on new European Green Deal proposals for more energy efficiency, increased carbon removals and a framework to decarbonise the gas market,“ European Commission, 15. prosince 2021, dostupné z: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/speech_21_6910.

v každém ČS. Do roku 2030 by se měly posunout do kategorie F a do roku 2033 pak do kategorie E. Veřejné budovy mají konečné datum stanovené na rok 2027 a 2030. Změny neplatí na všechny budovy, například historické budovy stojí mimo.¹⁰¹ Dále pak revize podporuje udržitelnou mobilitu a zavádí povinnost instalace dobíjecích míst pro elektroauta u nových nerezidenčních a nerezidenčních budov procházejících významnou renovací.

Celý návrh revize směrnice EPBD obsahuje 63 recitálů a 35 článků. Charakterem směrnice je poměrně vysoká technická stránka, která se týká podrobností o budovách, řazení budov do jednotlivých energetických tříd apod. Právě tento charakteristický znak směrnice vyžaduje opatrnost při úpravách především definic jednotlivých pojmů, neboť v některých státech již dané pojmy mohou mít jiný význam. Mezi nejdiskutovanější články EPBD během vyjednávání GA patřily čl. 9 (Minimální normy energetické náročnosti, dále MEPS), 9a (Solární energie v budovách – přidaný článek na jaře 2022 s ohledem na REPowerEU), 9b (Budovy s nulovými emisemi), 10 (Pasy pro renovaci budov), 12 (Infrastruktura pro udržitelnou mobilitu), 16 (Certifikáty energetické náročnosti).¹⁰²

Čl. 9 se týká MEPS a určuje časový rozvrh pro přeřazení budov do energeticky úspornějších kategorií. Brán je zde ohled na dělení budov rezidenčních a nerezidenčních. Výjimka je pak stanovena například pro historické budovy nebo vojenské objekty. Článek se stal diskutovaným hlavně kvůli časovému rámci, proveditelnosti a intenzitě renovací v jednotlivých zemích. Debata se týkala především rozdílnosti přístupu k rezidenčním a nerezidenčním budovám. Čl. 9a se ve směrnici objevil později od vydání v prosinci 2021 a týká využití solárních instalací na střeších budov. Zde se diskuze zaměřovala na parametry budovy pro instalaci a taktéž časový rámec. Čl. 9b se věnuje budovám s nulovými emisemi a jde o článek, který byl znovu formulován a vytvořen ve spojitosti s přílohou III směrnice FR PRES. Původně byl tento článek ze směrnice EK vyjmut. Čl. 10 zavádí evropskou síť renovačních pasů a jejich kritéria, která se týkají expertní a kontrolní stránky, záměrů renovace s bezemisním cílem. Čl. 12 pak zajišťuje podmínky pro udržitelnou mobilitu a to zaváděním dobíjecích míst a kabelů pro elektromobilitu. Opět se diskuze zaměřovala na parametry infrastruktury s ohledem na typ budovy a podmínky, za kterých dobíjecí místa nebo příprava kabelů mají být instalovány a v jakém rozsahu.

---

¹⁰¹ „Opening remarks by Frans Timmermans and Kadri Simson at Press Conference on new European Green Deal proposals for more energy efficiency, increased carbon removals and a framework to decarbonise the gas market,“ European Commission, 15. prosince 2021, dostupné z: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/speech_21_6910.

¹⁰² Znění směrnice po obecném přístupu dostupné zde: <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-13280-2022-INIT/cs/pdf>.

Čl. 16 zavádí systém certifikátů o energetické náročnosti budov a opět definuje bližší kritéria, jako číselné vyjádření primární energetické spotřeby, zajistit vlastníkům a nájemníkům porovnání energetické náročnosti a také sjednotit napříč EU certifikáty budov s horní a spodní hranicí energetické náročnosti.¹⁰³

Obě předsednictví se vyjednávání směrnice věnovala ve stejné fázi, a to před dosažením GA. Vypořádávala se tak s klíčovou revizí, která může snížit celkovou spotřebu energie a závislost na fosilních palivech. FR a CZ PRES vyjednávalo směrnicí o energetické náročnosti budov v rámci PS pro energetiku a COREPER I, v němž je energetika součástí 1 z 6 složení (doprava, telekomunikace a energetika). Ve finální fázi projednávání pokračovalo na Radě pro dopravu, telekomunikace a energetiku (ve zkratce z angličtiny TTE). Zatímco FR PRES debatu zcela otevíralo, CZ PRES již navazovalo na práci předchozího předsednictví. Promítlo se to i v dynamice vyjednávání, CZ PRES debatu zintenzivňovalo a postupně zužovalo projednávaná témata pouze na nejspornější. Navíc se díky jednáním COREPER I mohla některá témata odblokovat a fungovala zpětná vazba s následným přesunutím na PS. Celá směrnice se začala projednávat na konci ledna 2022 a obecný přístup k ní byl přijat v říjnu 2022, vyjednávání tak trvalo 9 měsíců. FR PRES na své poslední Radě TTE v roli předsedajícího státu dne 27. června 2022 prezentovalo zprávu o pokroku,¹⁰⁴ která shrnovala obecný obsah směrnice, postup FR PRES a hlavní témata, se kterými se během svého půlroku potýkalo. Ze zprávy byl tak čitelný postoj zemí k nejdůležitějším článkům. Celkově na základě diskuzí během FR PRES ČS přivítaly návrh a ambice do roku 2030 i uhlíkovou neutralitu do roku 2050. Zároveň ale ČS vyjádřily pochyby ohledně úrovně ambicí návrhu, zdůraznily také potřebu flexibilit a nákladově efektivních řešení, zohlednění národních podmínek a zachování minimální administrativní zátěže. Některé ČS měly k určitým tématům stále výhradu k přezkumu, a to například kvůli propojení s dalšími legislativními návrhy Fit for 55.¹⁰⁵ FR PRES identifikovalo několik problematických oblastí, ve kterých se v REV1 vypořádávalo. ČS například připomínkovaly, že nastavená definice budov s nulovými emisemi nezohledňuje využití obnovitelné energie z vnitrostátních sítí nebo z blízkosti budovy. Navíc příloha III,

---

¹⁰³ Návrh SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY o energetické náročnosti budov (přepracované znění) – obecný přístup, Rada Evropské unie, 21. října 2022, dostupné z: <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-13280-2022-INIT/cs/pdf>.

¹⁰⁴ Zpráva o pokroku směrnice dostupná zde: <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-9894-2022-INIT/cs/pdf>.

¹⁰⁵ Návrh SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY o energetické náročnosti budov (přepracované znění) – zpráva o pokroku, Rada Evropské unie, 10. června 2022, 3 a 4, dostupné z: <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-9894-2022-INIT/cs/pdf>.

kteřá se s definicí pojí, dle ČS nereflektovala situaci. Debatu vzbudily i MEPS, které by v některých ČS zasahovaly do vlastnických práv majitelů budov a vytvářely by příliš vysoké náklady oproti přínosům. Proto zde ČS vznesly požadavky na výjimky a možnost stanovit si normy vnitrostátně. Certifikáty energetické náročnosti pak také dle ČS neodpovídaly vnitrostátním nastavením, výhrady byly i ke zkrácené době platnosti certifikátů pro budovy v nižších třídách. Opět byly připomínány i výše nákladů. Vnitrostátní plány renovace shledaly podporu, ale vyjádřena byla i potřeba souladu s dalšími opatřeními. Udržitelná mobilita byla ČS podpořena, ale opět žádaly o flexibilitu. Především pokud šlo o stávající budovy, kde může být instalace dobíjecích stanic obtížnější. Dále byla řešena podmínka souhlasu vlastníka budovy. ČS také měly výhradu k ukazateli připravenosti budov pro chytrá řešení, který je ve zkušební fázi.¹⁰⁶ V návaznosti na vypuknutí války na Ukrajině byla také provedena změna ve financování systémů využívajících fosilní paliva: „V návaznosti na žádosti členských států, které připomněly současnou globální situaci, a na základě závěrů Evropské rady ze dne 24. a 25. března 2022, které zahrnují cíl zbavit se postupně a co nejdříve závislosti na dovozu ruského plynu, ropy a uhlí, předsednictví stanovilo dřívější datum, od něhož bude zakázáno poskytovat veřejné finanční prostředky na instalaci energetických systémů využívajících fosilní paliva.“¹⁰⁷ Některé ČS pak měly výhrady k dalším článkům.

CZ PRES pak pracovalo s REV1, ve kterém FR PRES zaneslo změny reflektující uvedené výhrady ČS. CZ se pak věnoval již zmíněným nejdiskutovanějším článkům, zároveň během CZ PRES i ČS s výhradou k přezkumu již prezentovaly své výhrady, aby mohly být zapracovány před přijetím GA. Přijatý GA tak obsahoval mnoho kompromisů tak, aby byl vstřícný vůči všem ČS. V konečné podobě se například EPBD zaručuje, že nové budovy vlastněné veřejnými subjekty budou od roku 2028 budovami s nulovými emisemi, od roku 2030 to bude platit již pro všechny nové budovy. Stávající budovy pak mají odlišný přístup týkající se požadované energetické náročnosti, v případě neobytných budov jde o přístup prahových hodnot a v případě obytných dle vnitrostátní trajektorie. Dále pak byla

---

¹⁰⁶ Návrh SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY o energetické náročnosti budov (přepracované znění) – zpráva o pokroku, Rada Evropské unie, 10. června 2022, 4–9, dostupné z: <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-9894-2022-INIT/cs/pdf>.

¹⁰⁷ Ibid., 10.

například vybalancována kritéria týkající se umístění solárních instalací na budovy. Kompromisní řešení se ale týkala i dalších článků.¹⁰⁸

EP řeší EPBD v rámci Výboru pro průmysl, výzkum a energetiku (dále ITRE). Reportérem se stal Ciarán Cuffe ze skupiny Zelení/Evropská svobodná aliance. Směrnici vnímá reportér jako významnou pro Evropu: „*Evropa plná nově zrekonstruovaných, energeticky účinných budov bude skvělá pro lidi i pro planetu. A co víc, směrnice EPBD vytvoří statisíce kvalitních lokálních pracovních míst a pomůže nám dosáhnout našich klimatických cílů.*“¹⁰⁹ EPBD má pro dle něj 5 hlavních benefitů. Prvním je pomoc s energetickou chudobou hlavně díky renovacím, které zajistí nižší výdaje za spotřebovanou energii. Druhým je snížení účtů za energie pro všechny vzhledem k malému množství spotřebované energie. Třetím klíčovým benefitem je tvorba lokálních pracovních míst v sektoru stavebnictví, budov a odvětví obnovitelné energie. Pomoc by směrnice měla i malým a středně velkým podnikům. Čtvrtý benefit se týká snížení emisí oxidu uhličitého, za které jsou současné budovy také zodpovědné, navíc selepší prostředí uvnitř budov včetně zlepšení kvality vzduchu. Poslední pátý benefit se týká vlastníků budov, kteří se díky EPBD mohou aktivně zapojit to procesu energetické tranzice, upustit od fosilních zdrojů energie a získávat energii z čistých zdrojů.¹¹⁰ V pozici EP je stanoven ambicióznější cíl, tedy aby všechny nové budovy byly bezemisní do roku 2028. Tato povinnost by se vztahovala od roku 2026 na všechny nové budovy užívané, provozované nebo vlastněné orgány veřejné správy. Všechny nové budovy by měly být vybaveny solárními instalacemi (kde to bude možné) do roku 2028. U rezidenčních budov procházejících významnou renovací by termín byl posunut na rok 2032. Ambicióznější je EP i u rezidenčních budov a jejich minimální třídu energetické náročnosti stanovuje na E do roku 2030 a D do roku 2033. V případě nerezidenčních budov by šlo o stanovení stejných tříd, ale v letech 2027 a 2030. EP zohledňuje určité výjimky v budovách. Nové budovy a budovy procházející významnou renovací by neměly mít povolení k využívání fosilních paliv ode dne transpozice této

---

¹⁰⁸ „Balíček „Fit for 55“: Rada se dohodla na přísnějších pravidlech pro energetickou náročnost budov,“ Rada Evropské unie, naposledy upraveno 18. listopadu 2022, dostupné z: <https://www.consilium.europa.eu/cs/press/press-releases/2022/10/25/fit-for-55-council-agrees-on-strict-rules-for-energy-performance-of-buildings/>.

¹⁰⁹ Ciarán Cuffe, „5 REASONS WHY ENERGY EFFICIENT BUILDINGS ARE GOOD FOR PEOPLE AND PLANET,“ *The Greens/EFA*, 8. března 2023, dostupné z: <https://www.greens-efa.eu/opinions/5-reasons-why-we-need-energy-efficient-buildings/>.

¹¹⁰ Ibid.

směrnice. Kompletní upuštění od fosilních paliv by mělo nastat v roce 2035.¹¹¹ EP svoji pozici odhlasoval dne 14. března 2023 a nyní se čeká na trojstranné jednání (trialog), kde se dohodne konečná kompromisní podoba směrnice.¹¹²

6 Francouzské předsednictví v Radě Evropské unie v roce 2022

Francouzské předsednictví v Radě EU začalo 1. ledna 2022 a skončilo 30. června 2022. Mottem předsednictví se stala tři slova: relance, puissance, appartenance. Ta by se dala volně přeložit jako obnova, síla a sounáležitost. Pro francouzské předsednictví představují synonyma pro evropskou odpověď na současné krize dotýkající se Evropy, tedy zdravotnická krize (COVID-19), klimatická změna a stoupající moc agresivních mocností.¹¹³ Dále pak Francie ve svém předsednictví definovala 3 priority:

- suverenita jako agenda od sorbonnského projevu,
- francouzské předsednictví ve třech symbolických a konkrétních textech: digitální, klimatický a sociální,
- Evropa, kterou chceme v roce 2030: investice, hodnoty, mládež, kultura, zdraví.¹¹⁴

V prvním bodě se agenda suverenity projevila v ekologické tranzici, která spočívá i v energetice a cílech uhlíkové neutrality do roku 2050.

Francouzský předsednický program odpovídal společnému programu tria, ale stanovoval si i vlastní konkrétní cíle:

- více suverénní Evropa,
- nový evropský model růstu,

---

¹¹¹ „Revision of the Energy Performance of Buildings Directive,“ Legislative Train Schedule European Parliament, 20. března 2023, dostupné z: <https://www.europarl.europa.eu/legislative-train/theme-a-european-green-deal/file-revision-of-the-energy-performance-of-buildings-directive>.

¹¹² „Energy performance of buildings,“ Legislative Observatory European Parliament, 14. března 2023, dostupné z: <https://oeil.secure.europarl.europa.eu/oeil/popups/summary.do?id=1737131&t=e&l=en>.

¹¹³ „Emblème et devise,“ PRÉSIDENCE FRANÇAISE DU CONSEIL DE L'UNION EUROPÉENNE, naposledy upraveno 7. března 2022, dostupné z: <https://wayback.archive-it.org/12090/20221120095012/https://presidence-francaise.consilium.europa.eu/fr/presidence/embleme-et-devise/>.

¹¹⁴ „Priorités,“ PRÉSIDENCE FRANÇAISE DU CONSEIL DE L'UNION EUROPÉENNE, naposledy upraveno 4. května 2022, dostupné z: <https://wayback.archive-it.org/12090/20221120094747/https://presidence-francaise.consilium.europa.eu/fr/programme/priorites/>.

- lidská Evropa.¹¹⁵

Do prvního ze zmíněných cílů spadalo posílení Schengenského prostoru, spolupráce se sousedními státy, především se Západním Balkánem a Afrikou, posílení Evropy z pohledu obrany a bezpečnosti. Druhý zmíněný cíl hovořil o Evropě technologické, ekonomicky silné a vytvářející pracovní místa, podporující inovace, férově odměňující zaměstnance, ale také o Evropě, která má ambiciózní klimatické cíle. Poslední třetí bod se týkal především občanů EU ve spojitosti s Konferencí o budoucnosti Evropy, hodnotami, právy, kulturou, vědou a věděním, na které je Evropa hrdá. Odkaz se věnoval boji proti diskriminaci a zabezpečení budoucnosti pro další generace.¹¹⁶ Energetika se zde promítla především ve druhém bodě ve spojitosti s klimatickou změnou.

6.1 Energetika a francouzský předsednický program

Energetika se promítla jak ve zmíněných předsednických prioritách, tak v samotném programu. Podrobný předsednický program, který nesl stejný název jako motto předsednictví, se samostatně věnoval i energetice.¹¹⁷ Zde zdůraznil unijní cíle v uhlíkové neutralitě, ale i konkrétní kroky plánované během předsednictví. V programu se FR zavázala k projednávání legislativy balíčku Fit for 55 v oblasti energetiky a k podpoře urychleného zavedení obnovitelných zdrojů energie (směrnice RED). Dále se zavázala věnovat se úsporám energií (směrnice EED) a zrychlení renovací budov (směrnice EPBD), které budou fungovat na bázi dekarbonizovaných energetických zdrojů (viz již zmiňovaná legislativa balíčku Fit for 55). Dále se chtěla během předsednictví věnovat i plynovému balíčku, tedy směrnici i nařízení, a nařízení o snižování emisí metanu v energetickém sektoru. Zaměřit se plánovala i na řešení příliš vysokých cen energií na základě závěrů EUCO na podzim 2021. Poslední bod energetického programu se týkal podpory jaderné energie, kdy deklarovala, že EU nařízení budou odpovídající vývoji jaderné energie.¹¹⁸

¹¹⁵ „Programme de la Présidence,“ PRÉSIDENCE FRANÇAISE DU CONSEIL DE L'UNION EUROPÉENNE, naposledy upraveno 7. března 2022, dostupné z: <https://wayback.archive-it.org/12090/20221120094720/https://presidence-francaise.consilium.europa.eu/fr/programme/programme-de-la-presidence/>.

¹¹⁶ Ibid.

¹¹⁷ „Relance, puissance, appartenance Le programme de la présidence française du Conseil de l'Union européenne,“ PRÉSIDENCE FRANÇAISE DU CONSEIL DE L'UNION EUROPÉENNE, staženo 15. dubna 2023, 52, https://wayback.archive-it.org/12090/20221120102926/https://presidence-francaise.consilium.europa.eu/media/zeqny1y5/fr_programme-pfue-v2-5.pdf.

¹¹⁸ Ibid., 55.

6.2 Francouzské předsednictví a směrnice o energetické náročnosti budov

Jak je patrné z francouzského předsednického programu, Francie se během svého předsednictví potýkala hned s několika energetickými směrnicemi a nařízeními. EPBD byla jedna z nich. FR PRES mělo během svého půlroku na programu projednávání EPBD ve fázi před přijetím GA Radou EU a otevíralo i první kolo debaty nad tématem. Následující část se věnuje jednotlivým parametrům předsednictví při projednávání EPBD dle uvedených a popsáných parametrů předsednictví stanovených v metodologii. Text vychází z rozhovorů s aktéry FR PRES.

6.2.1 Parametr celkových cílů

FR PRES mělo v oblasti energetiky obecný cíl, a to balíček Fit for 55, jehož energetické legislativní návrhy byly představeny v kapitole o energetice. Zatímco u EPBD a metanu FR PRES zcela otevíralo debatu, u EED a RED již proběhlo první kolo diskuze ještě za slovinského předsednictví. Časový náskok k projednávání tak měly poslední dva legislativní návrhy. EPBD a metan mělo FR PRES rozplánované i pro dosažení GA, ale nakonec se počítalo především s dokončením EED a RED, a to z časových důvodů. Během předsednictví se totiž s předností začalo řešit skladování plynu v důsledku situace na Ukrajině. V návrhu EPBD tak byla preference udělat první revizi textu (dále REV1).¹¹⁹

Co se týče bližšího plánu na postupu v legislativě, FR PRES mělo již na konci roku 2021 připravený kalendář zhruba do první třetiny svého předsednictví včetně plánu některých PS. Krize se promítla i v tomto ohledu, EPBD mělo původně dostat více prostoru, ale plynová tematika to narušila a docházelo k posunu dat jednání. První kolo diskuze mělo proběhnout na konci ledna a vést již k REV1 textu. V rámci tria byly před začátkem FR PRES diskutovány ambice, poté až na konci předsednického mandátu detaily ke zprávě o pokroku v EPBD, dále pak technické informace a poznámky k nejvíce politickým bodům. Vysvětleny byly i klíčové články a směr politických článků.¹²⁰

Celkově by tak Francie přivítala GA k EPBD, ale později bylo jasné, že nezbyde tolik času. Dále pak FR PRES během přípravy REV1 na základě vyjádření ČS usilovalo o zahrnutí uhlíkového kritéria v budovách a upravení definice tzv. budovy s nulovými emisemi.

---

¹¹⁹ Rozhovor s francouzským diplomatickým zástupcem v Bruselu, 28. listopadu 2022 Brusel.

¹²⁰ Rozhovor s francouzským diplomatickým zástupcem v Bruselu, 28. listopadu 2022 Brusel.

V původním návrhu byla v příloze III zahrnuta tabulka, která nevyhovovala větší skupině států. Ta totiž stanovovala prahové hodnoty spotřeby budov s nulovými emisemi dle klimatických zón. Na základě podnětů z diskuze pak byla nahrazena výpočtem prahové hodnoty dle metody optimálních nákladů na vnitrostátní úrovni.¹²¹ Tato změna se během FR PRES podařila prosadit, nezbyl ovšem čas na uzavření GA.¹²²

6.2.2 Parametr expertní a personální

Pokud jde o parametr předsednictví pro EPBD z pohledu personálního a expertního, Francie disponovala celkem 4 aktivně zapojenými členy. Tato agenda byla přiřazena 3 expertům v hlavním městě, tedy v Paříži, a jednomu diplomatickému zástupci v Bruselu. Šlo o experty, kteří se energetice a budovám věnují více let, dokonce se zkušeností z vnitrostátní přípravy certifikátů o energetické náročnosti budov. Úkolem expertů bylo pomáhat s kompromisními návrhy a poskytovat expertní analýzu. V případě Francie agenda spadala tematicky pod 2 ministerstva: Ministerstvo ekologické tranzice a teritoriální soudržnosti a Ministerstvo energetické tranzice.¹²³ Experti působili právě na těchto ministerstvech, dva z ekologie a jeden z energetiky. Každé z ministerstev mělo ještě své ředitele, kteří ale zasahovali do tématu pouze někdy. Kromě samotných expertů disponovalo FR PRES meziřesortní koordinací, která byla zajišťována další osobou. Úkolem koordinace bylo získat případné vyjádření od dalších ministerstev (může jít například o ministerstvo financí), zda legislativní návrh nezasahoval do agendy jiného ministerstva.¹²⁴

Experti působili v hlavním městě, ale také se účastnili i PS pro energetiku. Dle diskutovaného tématu se účastnil vždy jeden z expertů. Před i po každé PS pro energetiku docházelo ke společným schůzkám a konzultacím. Úpravy legislativního textu byly po vzájemné výměně mezi Paříží a Bruslem sdíleny i s GSR a právní službou Rady EU. Komunikace byla intenzivní, mnoho konzultací probíhalo pomocí online konferencí. GSR bylo zapojováno na většinu schůzek.¹²⁵

---

¹²¹ Návrh SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY o energetické náročnosti budov (přepracované znění) – zpráva o pokroku, Rada Evropské unie, 10. června 2022, 4 a 5, dostupné z: <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-9894-2022-INIT/cs/pdf>.

¹²² Rozhovor s francouzským diplomatickým zástupcem v Bruselu, 28. listopadu 2022 Brusel.

¹²³ pozn. v originále: Ministère de la Transition écologique et de la Cohésion des territoires, Ministère de la Transition énergétique.

¹²⁴ Rozhovor s francouzským diplomatickým zástupcem v Bruselu, 28. listopadu 2022 Brusel.

¹²⁵ Rozhovor s francouzským diplomatickým zástupcem v Bruselu, 28. listopadu 2022 Brusel.

6.2.3 Parametr strategický

Jak již bylo řečeno, FR disponovala plánem PS minimálně do první třetiny předsednictví, ale situace se vzhledem k politické situaci změnila. První kolo diskuze k EPBD bylo naplánováno na konec ledna 2022, v plánu byla i možnost na základě prvních diskuzí vytvořit REV1 textu, nicméně zhruba od března se situace časově změnila. Diskuze na PS probíhaly v blocích celý den/půl dne. Jednotlivé články se řešily tematicky, přičemž zhruba první polovina článků vzbudila nejintenzivnější diskuzi. Celkově za FR PRES proběhlo 9 PS pro energetiku věnovaných EPBD, první proběhla dne 25. ledna 2022. Po PS pro energetiku došlo k výměně názorů a poté Brusel i Paříž rozmýšleli nad změnami samostatně, pak následovaly společné online konference. Po každé PS pro energetiku byl ČS nabídnut cca 1 týden na zaslání písemných připomínek.¹²⁶

6.2.4 Parametr komunikační

V případě komunikace s dalšími aktéry Francie uvedla, že před předsednictvím ke komunikaci docházelo, ale během FR PRES byla politika nastavená tak, že se nekomunikovalo.¹²⁷ Během FR PRES dne 8. března 2022 proběhla v Nice konference o roli budov, mimo jiné v přispění k dekarbonizaci, kde proběhlo prohlášení francouzského ministerstva na konci akce.¹²⁸ Akce byla pořádána pod hlavičkou FR PRES a účastnilo se jí ze strany Francie v energetice zastoupení zmíněných ministerstev.¹²⁹

Komunikace s ČS probíhala především pomocí písemných připomínek. Francouzská jazyková politika se zde promítnula v tom ohledu, že veškeré organizační materiály k PS pro energetiku byly ve francouzštině, jednom z pracovních jazyků Rady EU. FR PRES dále nevyloučilo, kromě zohledňování písemných připomínek, i setkání s ČS. Uvedlo, že před formováním REV1 EPBD došlo k bilaterálním jednáním s CZ, DE a dalšími ČS.¹³⁰

---

¹²⁶ Rozhovor s francouzským diplomatickým zástupcem v Bruselu, 28. listopadu 2022 Brusel.

¹²⁷ Rozhovor s francouzským diplomatickým zástupcem v Bruselu, 28. listopadu 2022 Brusel.

¹²⁸ „Ministerial Conference on Housing and Construction, Housing Europe,“ Housing Europe, 8. března 2022, dostupné z: <https://www.housingeurope.eu/event-1666/ministerial-conference-on-housing-and-construction>.

¹²⁹ „Conférence ministérielle logement et construction,“ Ministère de la Transition écologique et de la Cohésion des territoires, Ministère de la Transition énergétique, 17. května 2022, dostupné z: <https://www.ecologie.gouv.fr/conference-ministerielle-logement-et-construction#xtor=RSS-22>.

¹³⁰ Rozhovor s francouzským diplomatickým zástupcem v Bruselu, 28. listopadu 2022 Brusel.

6.2.5 Parametr kooperační a legislativní

V případě samé tvorby revidovaného textu s GSR, právní službou Rady EU a EK uvedla Francie, že draftování probíhalo vzájemně s experty, GSR a právní službou po PS pro energetiku. První schůze s EK proběhla po první debatě o textu. Celkově se setkání s EK uskutečnilo zhruba 4krát. Přímé jednání, kterého se účastnila i EK, byla velmi intenzivní a trvala i 4 až 5 hodin. Proběhla především pomocí online konferencí, takže se každý účastnil ze svého místa působení. Zajímavým bodem je i komunikační jazyk, kterým byla zvolena francouzština. Při neformálních jednáních a přípravě změn v textu ale byl používán i anglický jazyk, samotný text směrnice totiž byl v angličtině. Draftovací jednání byla koncipována tematicky. Kromě první draftovací schůzky, kdy předpřipravený text nebyl sdílen dopředu, byl vždy pozměněný text nejprve sdílen s GSR a právní službou Rady EU, a poté s EK. Na jednání se pak již přímo debatovalo nad textem. Revidovaná podoba se pak schvalovala emailovou cestou. Kooperace a komunikace mezi FR PRES a EK tak probíhala především emailovou cestou a online konferencemi. Před každou PS pro energetiku bylo s EK uspořádáno organizační setkání. FR PRES v kooperační a legislativní stránce vyzdvihlo roli GSR, které často disponovalo dobrými nápady, know-how a vkládalo do ní důvěru i při úpravách legislativního návrhu.¹³¹ I z pohledu dalších aktérů byla spolupráce s FR PRES dobrá, ale například nedocházelo k přímé komunikaci francouzských expertů s institucemi, což by se dalo vysvětlit jako důsledek tradiční francouzské administrativy.¹³² Francie se během svého předsednictví snažila zaujmout pozici honest broker a intenzivně komunikovala s dalšími ČS, ale dle informace z jednoho z rozhovorů bylo pro Francii daleko těžší během předsednického postu potlačovat svoji národní pozici. Taktéž zde byla tendence jít vlastní cestou. Francouzský tým byl profesionální, disponoval více expertními kapacitami, patrná zde byla snaha prosadit sebe. To se projevovalo například při komunikaci s institucemi, kdy došlo k debatě nad danou problematikou, ale francouzský tým nakonec sám rozhodl.¹³³

---

¹³¹ Rozhovor s francouzským diplomatickým zástupcem v Bruselu, 28. listopadu 2022 Brusel.

¹³² Rozhovor se zástupcem Generálního sekretariátu Rady Evropské unie, 18. ledna 2023 Brusel.

¹³³ Rozhovor se zástupcem Evropské komise, 20. prosince 2022 Brusel.

7 České předsednictví v Radě Evropské unie v roce 2022

CZ převzala od FR předsednictví v Radě EU 1. července 2022 a předsedala až do 31. prosince 2022. Mottem předsednictví se stala věta: *Evropa jako úkol*. Motto bylo inspirováno stejnojmenným projevem Václava Havla v roce 1996, který se zamýšlel nad tím, jakou roli by Evropa měla hrát, být příkladem pro ostatní, přijmout zodpovědnost za ekonomické, sociální i ekologické problémy.¹³⁴ Dále si CZ stanovila 5 priorit pro svůj předsednický půlrok:

- zvládnutí uprchlické krize a poválečná obnova Ukrajiny,
- energetická bezpečnost,
- posílení evropských obranných kapacit a bezpečnost kybernetického prostoru,
- strategická odolnost evropské ekonomiky,
- odolnost demokratických institucí.¹³⁵

Druhý bod zmíněných priorit se přímo týkal energetiky a souvisel s důrazem na implementaci energetické legislativy, tedy balíčku Fit for 55, ale také na zbavení se závislosti na ruských fosilních palivech a implementaci REPowerEU.

7.1 Energetika a český předsednický program

Energetický předsednický program přímo refleктоval balíček Fit for 55, ale také program REPowerEU, který EK předložila v důsledku energetické situace po ruské invazi na Ukrajinu. „*Na základě akčního plánu REPowerEU, jehož součástí jsou i návrhy na navýšení ambicí v aktuálně projednávané legislativě v rámci balíčku Fit for 55, návrh doporučení k urychlení povolovacích procesů OZE projektů či návrh doporučení k energetickým úsporám, budou členské státy aktualizovat své Národní plány obnovy. Plán REPowerEU bude jedním z klíčových témat CZ PRES.*“¹³⁶ Dále byla v programu

---

¹³⁴ „Logo a motto,“ České předsednictví v Radě Evropské unie, staženo 15. dubna 2023, dostupné z: <https://czech-presidency.consilium.europa.eu/cs/predsednictvi/logo-a-motto/>.

¹³⁵ „Priority,“ České předsednictví v Radě Evropské unie, staženo 15. dubna 2023, dostupné z: <https://czech-presidency.consilium.europa.eu/cs/program/priority/>.

¹³⁶ „Program českého předsednictví v Radě Evropské unie,“ EU2022.cz, staženo 15. dubna 2023, 46, dostupné z: <https://czech-presidency.consilium.europa.eu/media/edkb5w41/program-cz-pres.pdf>.

zdůrazňována energetická bezpečnost, tedy zajištění dostupné energie a účinná dekarbonizace. Cíle českého předsednictví navazovaly na dosavadní práci francouzského předsednictví. EED a RED se přesunulo do fáze dialogů, u EPBD CZ zmiňuje ambici dosáhnout GA. Jako další cíl si české předsednictví kladlo dosáhnout GA u nařízení o vnitřním trhu s plyny z obnovitelných zdrojů, zemním plynem a vodíkem a směrnice o společných pravidlech pro vnitřní trh s plyny z obnovitelných zdrojů, zemním plynem a vodíkem. Stejný cíl mělo i pro nařízení o snížení emisí metanu v odvětví energetiky. Předsednictví dále podpořilo význam jádra a nízkoemisního vodíku pro dekarbonizaci, roli vědy a výzkumu. Dále se chtělo zabývat modernizací Energetické charty.¹³⁷

7.2 České předsednictví a směrnice o energetické náročnosti budov

Jak je uvedeno výše v programu CZ PRES, CZ se mimo jiných energetických směrnic a nařízení věnovala EPBD. To převzala v podobě REV1 od Francouzů a pokračovala v jeho vyjednávání. Během předsednického půlroku debata postoupila i na úroveň COREPER I a poté byl schválen GA ke směrnici na říjnové TTE Radě v Lucemburku v podobě REV5. CZ PRES tak dojednalo společnou pozici všech členských států. Následující kapitola popisuje stejné předsednické kapacity jako v případě FR, ale pro porovnatelnost pouze na úrovni PS, jak bylo vysvětleno v metodologii. Text vychází z rozhovorů s aktéry CZ PRES.

7.2.1 Parametr celkových cílů

Prioritou českého předsednictví bylo taktéž dojednat legislativní balíček Fit for 55. Po FR PRES české převzalo uzavřený GA k EED a RED, zde bylo úkolem začít dialogy s EP a EK. Dále se na Čechy přesunulo EPBD a nařízení o snižování emisí metanu v odvětví energetiky, kde bylo potřeba dojednat GA. Navíc mělo CZ PRES v plánu jednat o revizi třetího energetického balíčku týkajícího se odvětví zemního plynu. Již během francouzského mandátu ovšem bylo jasné, že probíhající energetická situace si bude žádat i projednávání mimořádných legislativních opatření.¹³⁸

---

¹³⁷ Ibid. 47.

¹³⁸ Rozhovor s českým diplomatickým zástupcem v Bruselu, 18. ledna 2023 Brusel.

Záměrem CZ PRES bylo dojednat společnou pozici Rady EU k EPBD, tedy GA. Před začátkem předsednictví byl vytvořen plán jednání PS pro energetiku, kde se zasedalo i nad EPBD. První PS pro energetiku za CZ PRES dne 5. července 2022 byla dokonce věnována EPBD. CZ PRES se podařilo na zasedání Rady EU v říjnu 2022 GA dojednat, tudíž se dá shrnout, že svého cíle předsednictví dosáhlo. Před začátkem předsednictví proběhla komunikace s FR ohledně REV1 a s koncem předsednictví komunikace CZ a SE ohledně EPBD. Během předsednictví ke komunikaci v rámci tria nedocházelo.¹³⁹

Samotná CZ před začátkem předsednictví vítala ve směrnici zavedení elektronické databáze bytového fondu pro každou zemi, jako problematičtější pak vnímala článek o renovacích stávajících a nových budov a některé technické parametry, které bylo potřeba ujasnit s ohledem na dopad na CZ. Během předsednictví se pak CZ snažilo k EPBD přistupovat pragmaticky a realisticky tak, aby obsah směrnice byl implementovatelný ve všech ČS a odpovídal situaci v nich.¹⁴⁰

7.2.2 Parametr expertní a personální

Během předsednictví se EPBD věnoval jeden diplomatický zástupce v Bruselu a jeden hlavní expert na problematiku v Praze, který měl podporu druhého experta. Všichni se v problematice energetické náročnosti budov pohybují několik let. Během předsednictví měli kromě domácí legislativy na starost vyjednávání právě EPBD. Dále pak hlavní expert využíval koordinační a organizační pomoci dvou dalších kolegů z oblasti energetiky. V případě CZ agenda EPBD, stejně jako veškerá další energetická agenda, spadá pouze pod jedno ministerstvo, a to Ministerstvo průmyslu a obchodu. Synchronizace s dalšími ministerstvy probíhala tzv. tichou procedurou, kdy byla možnost vznést komentáře k postupu projednávání, ale samostatný orgán pro koordinaci v případě ČR nebyl.¹⁴¹

Diplomatický zástupce v Bruselu předsedající PS pro energetiku se s hlavním expertem ČR na EPBD společně za asistence kolegy z oblasti energetiky účastnil skoro všech energetických skupin, kde docházelo k projednávání EPBD, následně i COREPER I a zasedání Rady EU. Vždy se jednání účastnili tedy 2 zástupci z hlavního města. Komunikace mezi Bruselem a Prahou probíhala intenzivně emailovou, online konferenční cestou i osobně. Společná online setkání sloužila i k debatám o změnách v textu. Navíc

---

¹³⁹ Rozhovor s českým diplomatickým zástupcem v Bruselu, 18. ledna 2023 Brusel.

¹⁴⁰ Rozhovor s českým expertem, 29. března 2023 Praha.

¹⁴¹ Rozhovor s českým diplomatickým zástupcem v Bruselu, 18. ledna 2023 Brusel, a s českým expertem, 29. března 2023 Praha.

docházelo k osobním schůzím před i po PS pro energetiku. Změny textu nejdříve proběhly na úrovni ČR a poté byly sdíleny s GSR, právní službou Rady EU. GSR bylo aktivně využíváno jako podpora činností v Bruselu.¹⁴²

7.2.3 Parametr strategický

První PS pro energetiku za CZ PRES řešící EPBD proběhla dne 5. července 2022. Vzhledem k francouzské práci na směrnici bylo nutné vyřešit nejvíce sporné politické články, a to čl. 9, 9a, 9b, 10, 12 a 16. Diskuze na PS k EPBD byly plánovány tematicky, konaly se jak v půldenním, tak celodenním formátu. Debata byla podpořena PRES non-papery, první z nich byl prezentován hned na úvodní skupině za účelem pokusu o odblokování sporů ohledně minimálních energetických standardů budov (čl. 9). PRES se snažilo dávat alespoň týden na poskytnutí psaných připomínek ze strany ČS, ale s blížícím se datem říjnové Rady TTE tuto ambici nebylo možné dodržet; interval se zkracoval.¹⁴³

Taktika projednávání se měnila v průběhu času. Na začátku bylo nutné dát prostor ČS k vyjádření kreativních nápadů na řešení sporných bodů. Cílem bylo nejen pracovat s písemnými připomínkami zaslanými ČS po PS, ale také pracovat s vyjádřeními přímo během jednání. Z každé PS pro energetiku se tak připravoval zápis, který společně s písemnými připomínkami fungoval jako primární zdroj změn v textu EPBD. Jak již bylo uvedeno, PS pro energetiku se účastnili vždy dva zástupci z Prahy. Ústředí mělo relativně významnou míru kontroly nad projednáváním textu a nad rozhodováním jaké připomínky zpracovat a jaké ne.¹⁴⁴ Snahou bylo především to, aby cíle, které jsou uvedené v člancích, byly schopné plnit všechny ČS i s ohledem na jejich geografickou polohu. Ve směrnici se totiž propsala rozmanitost regionů, do kterých ČS patří (především severské, jižní a středoevropské). Také bylo potřeba správně definovat mnoho pojmů uvedených na začátku směrnice tak, aby jednotlivé definice nelimitovaly ČS, kde již jiná definice platí.¹⁴⁵

S postupnými revizemi textu se diskuze postupně zintenzivňovaly a týkaly pouze těch nejvíce politických článků, kde bylo potřeba vybalancovat vhodný a flexibilní přístup pro všechny ČS. Strategie vyjednávání počítala s vytvořením dvou stejně silných skupin ČS, jejichž stanoviska se navzájem vyruší, a bude tak možné PRES uzavřít GA. V konečné fázi

---

¹⁴² Rozhovor s českým diplomatickým zástupcem v Bruselu, 18. ledna 2023 Brusel, a s českým expertem, 29. března 2023 Praha.

¹⁴³ Rozhovor s českým diplomatickým zástupcem v Bruselu, 18. ledna 2023 Brusel.

¹⁴⁴ Rozhovor s českým diplomatickým zástupcem v Bruselu, 18. ledna 2023 Brusel.

¹⁴⁵ Rozhovor s českým expertem, 29. března 2023 Praha.

vyjednávání již nebylo účelem jednotlivých pracovních skupin vyslyšet ČS, nýbrž prosadit jasnou vizi CZ PRES o tom, jak by měla konečná forma textu vypadat.¹⁴⁶

7.2.4 Parametr komunikační

CZ PRES komunikovalo s dalšími aktéry před začátkem předsednictví. Šlo například o účast diplomatického zástupce ze SZB u kulatého stolu organizovaného DigitalEurope. Tématem byla diskuze o digitalizaci sektoru budov a chytrých spotřebičích. Mezi další účastníky patřil například stínový zpravodaj za EPP Sean Kelly nebo zástupce z kabinetu komisařky EK Kadri Simson, Karlis Goldstein, dále pak zástupci průmyslu. Během mandátu ke komunikaci nedocházelo. Na akcích spojených s budovami či EPBD se CZ PRES v ČR nepodílelo. V Bruselu se k projednávání tohoto legislativního návrhu vyjádřil český diplomatický zástupce prostřednictvím účasti v panelové diskusi, která se uskutečnila na Stálém zastoupení Slovenské republiky při EU. Dalšími účastníky debaty byli zástupci Evropského parlamentu a Evropské komise.¹⁴⁷

Ke komunikaci s dalšími státy docházelo intenzivně. Pracovním jazykem byl anglický jazyk. Základním zdrojem připomínek byly písemné připomínky, na jejichž zaslání byly stanovovány různé časové lhůty dle období, v jakém se směrnice nacházela vzhledem k blížícímu se projednání na úrovni Rady EU v říjnu 2022. Dále probíhaly diskuze před i po PS pro energetiku, otevřené bylo CZ PRES i emailové komunikaci. Předsednictví bylo otevřené i bilaterálním jednáním, kterých proběhlo několik, a to s FR, DE, CY, HR, NL. V minimálních případech docházelo ke komunikaci mezi CZ a FR diplomatickými zástupci ohledně změn v textu revize z FR PRES. CZ PRES kladlo velký důraz na vstřícnost vůči všem státům bez ohledu na jejich velikost. Příkladem mohou být definice různých technických pojmů souvisejících se stavem budov. Zde bylo klíčové vymyslet takové definice, které budou funkční ve všech státech EU.¹⁴⁸ CZ PRES také komunikovalo neformálně a bylo dobře komunikačně přístupné.¹⁴⁹ S koncem předsednictví také proběhlo setkání se SE, na které se po přijetí obecného přístupu přesunula zodpovědnost s případným dalším vyjednáváním.

---

¹⁴⁶ Rozhovor s českým diplomatickým zástupcem v Bruselu, 18. ledna 2023 Brusel.

¹⁴⁷ Rozhovor s českým diplomatickým zástupcem v Bruselu, 18. ledna 2023 Brusel, a s českým expertem, 29. března 2023 Praha.

¹⁴⁸ Rozhovor s českým diplomatickým zástupcem v Bruselu, 18. ledna 2023 Brusel, a s českým expertem, 29. března 2023 Praha.

¹⁴⁹ Rozhovor s malým členským státem, 20. prosince 2022 Brusel.

7.2.5 Parametr kooperační a legislativní

Společná draftování s EK se konala po každém projednání směrnice na PS a později i po každém jednání COREPER I. Pracovním jazykem byl anglický jazyk. Probíhala jak online formou, kdy byli experti z Prahy připojeni online, tak fyzicky, přičemž osobní schůze se staly preferovanějšími postupně se stále intenzivnější debatou. Při společných schůzkách s GSR a EK se CZ PRES snažilo o proaktivní roli vůči EK. Do textu EPBD byly přidány připomínky ČS a na základě nich vznikl nový kompromisní text přímo při draftování, nebo již CZ PRES navrhlo konkrétní formulaci. Na společném setkání probíhala diskuze s EK o nové podobě textu. EK text odsouhlasila, případně navrhla úpravu, důraz byl kladen i na soudržnost textu. Samotné CZ PRES velmi ocenilo nápomocnost EK při tvorbě revidovaného textu. Oceněna byla i flexibilita a ochota pro domlouvání společných jednání. Bylo také využíváno pomoci ze strany GSR, jehož rolí bylo udržovat dohled nad draftovacím jednáním, pracovat s textem a zajišťovat technickou podporu. Výhodou bylo i jeho schopnost navrhnout konkrétní vhodnou formulaci.¹⁵⁰

---

¹⁵⁰ Rozhovor s českým diplomatickým zástupcem v Bruselu, 18. ledna 2023 Brusel, a s českým expertem, 29. března 2023 Praha.

8 Porovnání předsednictví

Na základě informací v jednotlivých kapacitách obou předsednictví a rozhovorů jak s FR a CZ, tak s dalšími členskými státy a institucemi zapojenými do předsednictví, lze porovnat jednotlivé předsednické kapacity a zjistit, zda má velikost státu, případně jiné faktory, vliv na samotné předsednictví. Následující kapitola se věnuje postupně všem 5 parametrům a jejich srovnání. Díky tomuto srovnání je možné říct, jaké rozdíly mezi předsednictvími byly a zda má velikost státu vliv na předsednictví. Cílem této kapitoly je porovnat jednotlivé parametry a přístupy obou předsednických zemí při práci na směrnici o energetické náročnosti budov.

8.1 Parametr celkových cílů

Cíle obou předsednictví a vychází ze společného programu tria i obou předsedajících zemí. V případě CZ PRES byla energetika, tedy energetická bezpečnost, zmíněna již v jedné z hlavních priorit, u FR PRES spadala pod jednu prioritu věnovanou ekologické tranzici. Mimo jiné se cíle předsednictví obecně do jisté míry řídí předkládanými legislativními návrhy EK a posloupností vydání a také urgentností vzhledem k politické situaci. V cílech energetiky obou předsednictví se propsal balíček Fit for 55 vydaný EK v létě 2021, který byl ovšem doplněn o další legislativní návrh v prosinci téhož roku, tedy EPBD. Datum vydání těchto návrhů určilo jednotlivým předsednictvím pořadí projednávání, a tak FR PRES přednostně dojednávalo EED a RED rozjednané ze SI PRES a EPBD nebylo hlavní prioritou, přestože plán na projednání byl připraven pro přijetí GA. Naopak u CZ PRES bylo cílem EPBD dojednat vzhledem k rozjednání ze strany FR PRES. Vliv na rychlost projednání a prioritizaci měla i politická situace, konkrétně válka na UA, která jak v případě FR PRES, tak CZ PRES, měla značný podíl na organizaci PS pro energetiku a projednávání prioritnější legislativy. U FR PRES pak měla podíl na nedokončení vyjednávání EPBD a preferencí se během mandátu stalo vytvořit REV1 textu.

Pokud jde o kapacitu cílů, nelze jednoznačně říct, že by se zde projevovala velikost daného státu jako zásadní faktor. Obě země měly ve svých předsednických programech ambiciózní energetické cíle a obě země po svém předsednictví zanechaly naplněné cíle. Navíc se během svých předsednictví musely potýkat s mimořádně naléhavou energetickou situací, a tak dojednávaly navíc ke svým předsednickým cílům mimořádná opatření. Výrazná

rozdílnost ve velikosti cílů obou předsednických programů nebyla shledána, cíle obou zemí reflektovaly legislativní návrhy, vzájemnou posoupnost a navíc na ně měla vliv politická situace, která není předem předvídatelná.

8.2 Parametr expertní a personální

Expertní a personální kapacita obou předsednictví se částečně lišila. Počet diplomatů v Bruselu byl stejný, ale rozdílný byl počet expertů v ústředí, tedy hlavním městě, jejich organizace a zapojování. Zatímco v případě FR se EPBD týkalo obsahově dvou ministerstev (pro ekologii a energetiku), v případě ČR spadalo pouze pod MPO. Francouzští experti se navíc na PS pro energetiku střídali dle projednávaných článků, tudíž se dá předpokládat, že každý z nich se věnoval určité problematice dle ministerstva. Ministerstvo pro ekologii mělo početnější zastoupení, problematika budov je ve FR spíše vnímána jako téma ekologie. Navíc FR disponovala koordinátorem pro meziřesortní spolupráci, což může značit větší potřebu synchronizace a informovanosti o změnách napříč celou francouzskou administrativou. V případě ČR se budovy týkaly pouze MPO, kde není řešena ekologie jako taková, ale pouze energetika. Všichni experti se soustředili na dokument jako celek a nedocházelo k dělení témat. PS pro energetiku se vždy z CZ účastnil expert s kolegou zajišťujícím organizační a koordinační pomoc. Jak v případě FR, tak CZ, se budovám a jejich problematice věnují experti několik let a podíleli se i na vnitrostátní implementaci této legislativy. I z pohledu jiných ČS byla expertíza obou předsednických zemí vnímána na stejné úrovni i v případě předsedů PS.¹⁵¹ V rámci práce na legislativním textu docházelo u obou předsednictví k intenzivní komunikaci mezi Bruselem a hlavním městem, obě předsednictví využívala GSR pro pomoc s organizací.

Pokud jde o tuto kapacitu, je zde patrný rozdíl, který nesouvisí přímo s velikostí státu. Zatímco v případě FR legislativní návrh spadá pod dvě ministerstva, v CZ se jím zabývá pouze jedno ministerstvo. O to více je rozdíl viditelný v nastavení meziřesortní koordinace a rozdělení témat obsažených ve směrnici. FR tak disponovala většími kapacitami a administrativou, což jí poskytuje prakticky nelimitované zdroje, jak potvrdil jeden z rozhovorů. Na druhou stranu je proces schvalování daleko pomalejší a je omezena flexibilita ve vyjednávání. To se propsalo i ve spolupráci na úpravách textů.¹⁵² Instrukce i ČS

---

¹⁵¹ Rozhovor s malým členským státem, 20. prosince 2022 Brusel.

¹⁵² Rozhovor se zástupcem Evropské komise, 20. prosince 2022 Brusel.

se shodly, že francouzská administrativa a velikost státu mají přímý vliv na rychlost v požadavcích na úpravu legislativního textu. Robustní systém a nutnost posoudit daný bod i ústředím omezuje rychlou flexibilitu. Naopak CZ byla v těchto ohledech flexibilnější a často mohla reagovat ihned a neobracet se na ústředí, kde by zdlouhavým procesem vznikala odpověď.¹⁵³ Nedochozelo zde k dlouhému schvalovacímu procesu, protože zodpovědnost za EPBD mělo méně osob. Tento fakt se pevně váže i na typ předsednictví, která můžeme pozorovat. V porovnání systému práce na EPBD zvolil malý členský stát Česká republika strategii Brussels based modelu, kdy bruselští diplomaté mají značné pravomoce a flexibilitu pro vyjednávání, velký členský stát Francie spíše model capital based, kdy se ve velkém množství případů body diskutují s ústředím a čeká se na schválení, což neumožňuje tak rychlou reaktivnost. Jak uvádí jeden z respondentů, FR byla reaktivní stejně jako CZ, ale v případě nutnosti změny textu bylo potřeba počkat na schválení.¹⁵⁴

8.3 Parametr strategický

Jak již bylo předestřeno v kapacitě cílů, velký vliv měla politická situace. FR disponovala plánem pro EPBD minimálně pro 2 měsíce předsednictví tak, aby došlo k první revizi a případně mohl být návrh do konce PRES schválen. Politická situace ale zapříčinila změnu priorit a EPBD tak ustoupilo do pozadí. CZ naopak přistoupila již k rozjednanému dokumentu, podobně jako FR k EED a RED, a cílem bylo uzavřít GA. FR zvolila strategii diskuze nad směrnici dle jednotlivých tematických bloků, CZ se rozhodla stejně, ale již se soustředila více na politické a sporné články, které zbývalo dořešit. Také se ovšem zaměřovala na tematickou debatu. Postup obou zemí před i po každé PS pro energetiku byl podobný, tedy společná diskuze bruselských diplomatů s expertním týmem před zasedáním, poté po zasedání, následná diskuze nad nejdůležitějšími body a návrat do hlavního města a příprava společné revize dokumentu. Komunikace mezi ústředím a Bruselem probíhala u obou předsednictví stejnou intenzitou. V případě FR byla zdůrazňována hlavně práce s písemnými připomínkami ČS, v případě CZ i poznámky přímo z jednání a obecně vystoupení jednotlivých ČS. Zapojení GSR do organizace a revizí EPBD bylo u obou

---

¹⁵³ Rozhovor se zástupcem Evropské komise, 20. prosince 2022 Brusel, se zástupcem Generální sekretariátu Rady Evropské unie, 18. ledna 2023 Brusel, a s malým členským státem, 20. prosince 2022 Brusel.

¹⁵⁴ Rozhovor se zástupcem Evropské komise, 20. prosince 2022 Brusel.

předsednictví stejné. Ani u jednoho ze států nenastala situace tzv. stínového předsednictví, kdy GSR prakticky zastupuje PRES jako takové.¹⁵⁵

Strategická kapacita v případě obou předsednictví reflektovala politickou situaci a také stav legislativy od předchozího předsednictví. Ze strategického hlediska byl nalezen rozdíl ve větším počtu osob z ústředí během PS pro energetiku, což opět podporuje teorii rozdílnosti předsednictví s ohledem na velikost státu. Stejně tak, jak uvedl jeden z respondentů rozhovoru, se sice oba státy maximálně snažili o facilitaci zájmu ostatních ČS, ale trochu se zde propsala velikost FR, která i disponovala větším počtem expertů. CZ byla schopna být více tzv. honest broker.¹⁵⁶ Ohledně kompromisních návrhů a zapojování změn malých a členských států do legislativního návrhu se mluvilo o české flexibilitě v tvorbě koalic a menší zaměření na snahu o inkluzi velkých států.

8.4 Parametr komunikační

V této kapacitě je cílem porovnat komunikační strategii vnitřní i vnější obou předsednictví. Pokud jde o vnější komunikaci, obě předsednictví nekomunikovala během své funkce s jinými aktéry. Obě se ale zúčastnila akce spojené s budovami, kde vystoupil představitel předsednictví.

Vnitřní komunikace představuje nejdůležitější rovinu předsednictví, protože díky ní lze vytvářet kompromisy. Během předsednictví nelze nekomunikovat a naopak jde o jednu z povinností předsedajícího státu. FR i CZ PRES komunikovalo stejně intenzivně jak s ČS, tak s institucemi. Ty navíc potvrdily, že byly do obou půlroků zapojeny stejně intenzivně.¹⁵⁷ ČS se shodují na tom, že obě předsednictví byla otevřená komunikaci a nevznikaly v ní žádné problémy.¹⁵⁸

Pokud jde o komunikaci, instituce i ČS se shodují, že Česká republika byla v komunikaci více neformální, dostupná a o něco rychlejší než Francie.¹⁵⁹ Opět zde bylo potvrzeno, že v případě Francie bylo někdy odpovězeno s časovou prodlevou. To se projevilo i v předběžném neformálním sdílení informací, kde bylo shledáno, že CZ

---

¹⁵⁵ Rozhovor se zástupcem generálního sekretariátu Rady Evropské unie, 18. ledna 2023 Brusel.

¹⁵⁶ Rozhovor se zástupcem Evropské komise, 20. prosince 2022 Brusel.

¹⁵⁷ Rozhovor se zástupcem Evropské komise, 20. prosince 2022 Brusel, a se zástupcem Generálního sekretariátu Rady Evropské unie, 18. ledna 2023 Brusel.

¹⁵⁸ Rozhovory s dvěma malými členskými státy, 20. prosince 2022 a 18. ledna 2023 Brusel.

¹⁵⁹ Rozhovor se zástupcem Generálního sekretariátu Rady Evropské unie, 18. ledna 2023 Brusel, a s malým členským státem, 20. prosince 2022 Brusel.

byla v tomto ohledu otevřenější.¹⁶⁰ Rozdílem v komunikaci může být i jazyk. Zatímco Česká republika vedla veškerá formální i neformální jednání v anglickém jazyce, Francie využila toho, že jde o jeden z pracovních jazyků Rady a během formálních jednání a částečně při draftování směrnice reagovala a předsedala ve francouzštině. Jedná se tak o využití možnosti, kterou má velký členský stát zakotvenou v unijní legislativě, ale také kterou má díky tomu, že francouzský jazyk byl diplomatickým jazykem, navíc několik členských států má jako úřední jazyk také francouzštinu (Lucembursko, Belgie). Zde je ale nutné přiznat si, že jazyková politika a využívání vlastního jazyka pro vyjednávání je v případě Francouzů velmi typické a je otázkou, zda by jiné velké předsedající státy volily tuto cestu.¹⁶¹ Dále je nutné upozornit, že při neformálních konverzacích Francouzi využívali i anglický jazyk. Česká republika by jako malý stát český jazyk mohla při zasedání využívat vzhledem k přítomnosti tlumočnicků, ale neformální jednání by český jazyk v podstatě znemožnil vzhledem k tomu, že nejde o rozšířený jazyk velké země.

8.5 Parametr kooperační a legislativní

Rozdíl mezi předsednictvími vnímá jedna z dotazovaných institucí u přítomnosti, či nepřítomnosti expertů z daných předsedajících zemí při draftování směrnice. Česká republika zapojovala i fyzickou přítomností experty kolaborativním způsobem, Francie zapojovala experty virtuálně. Zde ovšem podotýká, že opět záleží i na jednotlivých osobnostech.¹⁶² Pravděpodobně se zde opět propisuje spíše capital based model a určitá hierarchizace.

Z průběhu společných jednání opět vyplynulo, že oba státy se snažily o to být dobrým facilitátorem a zahrnout připomínky co největšího počtu ČS. Jejich velikost ovšem mohla mít vliv na to, jak moc se jim daří potlačit národní zájem a vyjít maximálně vstříc všem ČS. FR byla dle jednoho ze zdrojů velmi ambiciózním předsednictvím, zatímco CZ se podařilo zneviditelnit národní zájem. To se ale může projevit i opačně s ohledem na velikost.¹⁶³ Jedna z institucí naopak srovnávala český a francouzský přístup a snahu o kompromis těsně před jednáním o obecném přístupu EPBD (v případě CZ) a EED (v případě FR) a potvrzuje, že snaha o co nejširší podporu návrhu byla v případě obou předsednictví. Dále také shrnula

---

¹⁶⁰ Rozhovor s malým členským státem, 20. prosince 2022 Brusel.

¹⁶¹ Rozhovor se zástupcem Evropské komise, 20. prosince 2022 Brusel.

¹⁶² Rozhovor se zástupcem Generálního sekretariátu Rady Evropské unie, 18. ledna 2023 Brusel.

¹⁶³ Rozhovor se zástupcem Evropské komise, 20. prosince 2022 Brusel.

celé energetické předsednictví a uvedla, že FR PRES bylo v mnoha ohledech více tradiční a méně flexibilní v důsledku administrativních postupů. Také kladlo o něco větší důraz na velké členské státy. České předsednictví bylo praktické a flexibilní, důraz byl kladen na konsenzus a využívalo více nejen funkci předsedy, ale místopředsedy.¹⁶⁴

9 Diskuze

Porovnání všech 5 kapacit předsednictví ukázalo, že velikost země, která předsedá, má vliv na organizaci, práci a průběh předsednictví. Zároveň to ale není jediný a nejdůležitější parametr určující, jak se bude předsednictví chovat a fungovat. Naopak srovnání obou předsednictví a rozbor rozhovorů spíše přinesl nová kritéria, která je při porovnání předsednictví potřeba zhodnotit. Zároveň z rozhovorů vyplynuly další charakteristické znaky velkých a malých předsednictví, které ale nutně neplatily pro zkoumaná předsednictví.

Jedním z typických prvků předsednictví malých států je dle shodujících se informací jak z instituce, tak ČS, například i to, že diplomatický zástupce předsedající PS je zároveň expertem na daný legislativní návrh, v případě velkého státu slouží spíše jako koordinátor pro zprostředkování názorů ČS svým národním expertům.¹⁶⁵ Dále pak uvádí, že předsedající malé členské státy často disponují diplomaty určenými pouze na předsednictví, ale v případě velkých členských států jde o diplomaty s dlouho státní administrativní kariérou. Zajímavým bodem, který bylo v rozhovoru zmíněn závěrem, je samotný návrh legislativy a spojitost s EK, velkými a malými státy. Zatímco v případě velkých států jako je FR, DE apod. EK zná poměrně podrobně názor státu a situaci v něm i v době tvorby legislativního návrhu, u malých států to nemusí v takové míře platit.¹⁶⁶ Tudíž je pak i na malých státech, aby se zasadily o změny v textu a předsednictví na to může mít vliv. Tím se poté vysvětluje schopnost malých států být o něco efektivnějším facilitátorem.

Instituce i ČS se v rámci rozhovorů shodly obecně na tom, že charakter předsednictví není určen jen velikostí státu, ale podíl mají i osobnosti jednotlivých diplomatů, kteří vedou jednání, a to nejen v případě FR a CZ PRES. Záleží tedy na lidech, kteří jednotlivým PS

---

¹⁶⁴ Rozhovor se zástupcem Generálního sekretariátu Rady Evropské unie, 18. ledna 2023 Brusel.

¹⁶⁵ Rozhovor se zástupcem Generálního sekretariátu Rady Evropské unie, 18. ledna 2023 Brusel, a s malým členským státem, 20. prosince 2022 Brusel.

¹⁶⁶ Rozhovor se zástupcem Generálního sekretariátu Rady Evropské unie, 18. ledna 2023 Brusel.

předsedají.¹⁶⁷ Zajímavěji se to poté projevuje i na velvyslanecké a ministerské úrovni vyjednávání. Další faktor formující předsednictví byl popsán už výše, a to politická situace a citlivost tématu legislativního návrhu. Velmi zajímavý je i aspekt komunikace, který v rámci rozhovoru zmínil GSR. Komunikace se za poslední dobu, i pod vlivem pandemie, velice zrychlila a tím pádem se do značné míry setřel rozdíl mezi Brussels a capital based předsednictvími. Informace je možné si předávat prakticky okamžitě.

Dalším výrazným faktorem je i politická situace. V době obou předsednictví byla v energetice opravdu mimořádná situace a najednou se muselo řešit mnoho legislativních návrhů, vše bylo zrychlené a časové náročné. Jeden ze zdrojů srovnával tato předsednictví s předsednictvím předcházejícím, tedy SI PRES. Šlo o radikálně jinou situaci, kdy v projednávání nebylo tolik dokumentů a i jednání byla méně intenzivní.¹⁶⁸ To se pak může propsat na celkovém dojmu a změnách v rámci předsednictví.

I přes závěry, ke kterým porovnání dochází, mají výsledky určitá omezení. Jde o porovnání předsednictví velkého a malého státu pouze v práci na jedné energetické směrnici, je tedy možné, že v případě jiných legislativních návrhů může být dynamika jiná. Nabízela by se zde možnost podobný výzkum paralelně uskutečnit v jiných formacích Rady EU, aby bylo možné výsledky porovnat a ujistit se o rozdílnosti. Navíc by zde nebylo například takové ovlivnění politickou situací a bylo by tak možné zkoumat chování předsednictví za běžnější situace. Jako zdroje informací slouží rozhovory s unijními institucemi a aktéry předsednictví. Vzhledem ke složitější možnosti získávání informací a tedy omezenému počtu těchto rozhovorů mohou chybět i další pohledy na obě předsednictví.

Aby bylo porovnání co nejobjektivnější, bylo zvoleno porovnání stejné energetické směrnice na stejné úrovni vyjednávání (PS pro energetiku), přestože by bylo obohacující porovnávat chování předsednictví na vyšších vyjednávacích úrovních (COREPER a Rada TTE). Tím se také částečně zkresluje parametr intenzity vyjednávání vzhledem k tomu, že CZ přijalo EPBD od FR a ke směrnici přijímala GA. Zde by se dle připomínek respondentů nabízelo porovnání FR PRES ve vyjednávání EED před přijetím GA a CZ PRES ve vyjednávání EPBD před přijetím GA. Nešlo by však porovnávat například expertní a personální kapacity.

---

¹⁶⁷ Rozhovor se zástupcem Evropské komise, 20. prosince 2022 Brusel, se zástupcem Generálního sekretariátu, 18. ledna 2023 Brusel, a s dvěma malými členskými státy, 20. prosince 2022 a 18. ledna 2023 Brusel.

¹⁶⁸ Rozhovor s malým členským státem, 20. prosince 2022 Brusel.

Závěr

EU se skládá z velkých i malých států, ty malé počtem zastávají většinu. Na základě představené literatury se chování a způsob prosazování zájmu velkých a malých států liší. Dle své velikosti jsou totiž různě limitovány a zároveň zvýhodňovány. Rada EU představuje instituci, kde se rozdílnost těchto států promítá viditelně, ČR jsou zde zastoupeny samy za sebe a hlasovací pravomoc se u části projednávané legislativy projevuje na základě váhy hlasu, která souvisí s velikostí (počtem obyvatel) států. Předsednictví Rady EU pak významně mění pozici ČR a staví je do jiné role, která reprezentuje a jedná jménem všech ČR. Právě i zde se projevuje velikost států na formě, organizaci a způsobu vedení předsednictví daným ČR. Předsednictví Rady EU FR a CZ v roce 2022 představuje dva vhodné příklady pro porovnání vzhledem k velikosti těchto států. Obě předsednictví také spojuje mimořádná energetická situace v důsledku války na Ukrajině, která se propjala do jejich předsednických programů. Obě předsednictví se také věnovala EPBD, jedné z klíčových energetických směrnic.

Tato diplomová práce si kladla za cíl zjistit, jak se předsednictví FR a CZ na příkladu projednávání EPBD lišilo a zda se potvrdily předpoklady vyplývající z literatury věnující se velikosti států a jejich vlivu na předsednictví. K tomu sloužily kromě podkladů obou předsednictví polostrukturované rozhovory s aktéry FR i CZ PRES, experty, GSR, EK a dvěma ČR. Zkoumáno bylo 5 stanovených parametrů předsednictví: celkových cílů, expertní a personální, strategický, komunikační, kooperační a legislativní.

Výsledek komparace ukázal, že předpokládané rozdíly se do jisté míry potvrdily. Lišil se především expertní a komunikační parametr PRES, který přímo souvisel s velikostí států a způsobem práce s ministerstvy. V případě FR se projevila větší kapacita v personálním a expertním zastoupení, dále pak v meziresortní spolupráci. I v důsledku této kapacity by se dalo FR PRES na základě práce na EPBD zařadit do capital based modelu. Dále FR jako velká země využila možnosti při formálních jednáních vyjednávat ve francouzském jazyce. CZ disponovala v tomto ohledu menšími kapacitami. Naopak ale dokázala jednat flexibilněji a často i neformálněji a otevřeněji s institucemi i ČR. Vzhledem k menším kapacitám se projevila schopnost rychlé reakce a často i vstřícnosti v méně formální komunikaci. Na základě této možnosti rychle jednat přímo v Bruselu by dle dělení spadalo CZ PRES dle práce na EPBD spíše do Brussels based modelu. Komunikace CZ PRES probíhala v anglickém jazyce. Právě flexibilita a pružnější reakce jsou atributy, které

byly menším státům přiřazovány i v uvedené literatuře. Naopak robustnost systému velkých zemí nemusí umožňovat takovou reaktivnost. Výzkum tedy potvrdil závěry, ke kterým došly i zmínění autoři. Mimo rozdíly, které se mezi PRES projeví, ale také některé roviny kapacit byly nastavené stejně nebo podobně u obou států. Pokud jde o cíle PRES, plánování PS pro energetiku, postup projednávání, role GSR nebo například průběh příprav revidovaného textu a následné konzultace s EK, nebyly shledány výrazné rozdíly. PRES je do jisté míry, bez ohledu na předsednickou funkci a svoji velikost státu, svázáno administrativními postupy a pravidly, společným programem tria, posloupností legislativních návrhů, a proto se velké množství významných rozdílů neprojevilo. Charakteristické znaky předsedajících velkých a malých států v Radě EU se tedy shodovaly s tematickou literaturou. Výzkum však přinesl i jiné poznatky, kde se poukazuje na další faktory, které mají větší vliv než samotná velikost státu.

Velikost států sice hraje určitou roli v charakteru PRES, ale nejedná se o jeden jediný faktor při porovnávání. Například rovina osobnostní nejen na úrovni PS, ale i velvyslanecké či ministerské, kterou označili za důležitou i dotazovaní v rozhovorech. Dále pak politická situace, která může výrazně změnit předsednické plány, ale i rychlost projednávání a dynamiku. Tento faktor hrál roli i v případě FR a CZ PRES vzhledem k energetické situaci související s válkou na Ukrajině. Nečekané faktory a politické situace mají velký vliv na PRES i podle současné debaty. Značný vliv má i citlivost projednávané legislativy a zájmy států v ní. Dále bylo zjištěno, že rozdíl mezi capital a Brussels based předsednictvími postupně do jisté míry vymizel. Důvodem jsou pokročilé komunikační prostředky, díky kterým je spojení prakticky okamžité. Omezení výsledků porovnání spočívají v množství rozhovorů a dostupnosti zdrojů informací. Dále by pak pro porovnání bylo obohacující zkoumat přístup předsednictví u jiných legislativních návrhů, u kterých ale obě dosáhla GA.

Závěry diplomové práce také přináší nové možnosti, jak debatu nad rolí velkých a malých států zkoumat. Nedošlo například k ověření stejného modelu výzkumu aplikovaného na jinou vyjednávanou legislativu. Dále by bylo přínosné vycházet z většího množství rozhovorů s dalšími ČS, aby se více potvrdily rozdílnosti obou předsednictví. Zároveň ale zvolený způsob výzkumu nabízí prostor pro doplnění diskuze a další výzkum. Jedním z možných doplnění by bylo porovnání stejných předsednictví jako v této práci, ale v rámci jiného legislativního návrhu, aby se potvrdily, nebo vyvrátily nalezené rozdíly a shody. Zajímavé by bylo i srovnání s legislativním návrhem projednávaným ve formaci COREPER II, kde probíhá jiný způsob hlasování o návrzích. Přínos by byl i v porovnání

dvou předsednictví u různých legislativních návrhů, kde by ovšem byl zkoumán celý proces vyjednávání na všech úrovních od PS po Radu EU. Projevila by se nejen dynamika vyjednávání na úrovni PS, ale také velvyslanecká a ministerská. Zde totiž dochází ke konečnému odsouhlasení a projevuje se zde přístup předsednictví k hledání kompromisů buď pro co nejvyšší počet států, nebo pro minimální potřebné množství.

Summary

The EU is made up of big and small states, with the small ones in the majority. Based on the literature presented, the behaviour and the way in which the interests of big and small states are pursued differ. According to their size, they are both limited and favoured in different ways. The Council of the European Union is an institution where the diversity of these states is visibly reflected, the member states are represented here on their own behalf and voting power is expressed for some of the legislation under discussion on the basis of the weight of the vote, which is related to the size (population) of the state. The Presidency of the European Union Council then significantly changes the position of the member states and puts them in a different role, representing and acting on behalf of all member states. It is also here that the size of the state has an impact on the form, organisation and manner in which the presidency is conducted by a given member state. The presidencies of the Council of the European Union of the France and the Czech Republic in 2022 are two suitable examples for comparison given the size of these states. The two presidencies are also linked by the energy emergency resulting from the war in Ukraine, which their presidential agendas reflect. Both Presidencies also negotiated the EPBD, one of the key energy directives.

This thesis aimed to investigate how the French and Czech presidencies differed using the EPBD as an example and whether the assumptions made in the literature on the size of states and their influence on the presidency were confirmed. To do so, semi-structured interviews with the French and Czech presidency actors, experts, the General Secretariat of the Council of the European Union, the European Commission and two member states served as a basis for the research, in addition to the background of both presidencies. The 5 parameters of the presidency were examined: overall objectives, expert and personnel, strategic, communication, cooperation and legislative.

The result of the comparison showed that the expected differences were confirmed to some extent. The main difference was in the presidency expert and communication parameter, which was directly related to the size of the state and the way of working with ministries. In the case of France, there was more capacity in terms of personnel and expert representation, and inter-ministerial cooperation. As a result of this capacity, the French presidency could also be described as the capital-based model based on the work on the EPBD. Furthermore, as the big state, France took advantage of the possibility to negotiate in

French language in formal negotiations. The Czech Republic had less capacity in this respect. On the other hand, it was able to negotiate in more flexible way and often more informally and openly with the institutions. Given the smaller capacities, the ability to react quickly and often be helpful in less formal communication was evident. Based on this ability to act quickly directly in Brussels, the Czech presidency would fall more into the Brussels-based model according to the cooperation on the EPBD. Communication of the Czech Republic was conducted in English language. Flexibility and a more flexible response are attributes that have also been attributed to smaller states in the literature. Conversely, the robustness of the big state system may not allow such reactivity. Thus, the research confirmed the conclusions reached by the mentioned authors. Beyond the differences that emerged between both presidencies, however, some of the capacity levels were also set the same or similarly for both states. No significant differences were found in terms of the objectives of the presidency, the planning of the Working Party on Energy, the negotiation process, the role of the General Secretariat of the Council of the European Union or, for example, the process of preparing the revised text and the subsequent consultation with the European Commission. The presidency is to some extent, irrespective of the presidency and the size of the state, bound by administrative procedures and rules, the common agenda of the trio, the sequencing of legislative proposals, and therefore a large number of significant differences did not emerge. Thus, the characteristics of the presidencies of big and small states in the Council of the European Union were consistent with the thematic literature. However, the research has also produced other findings, pointing to other factors that are more influential than state size alone.

While the size of states plays a role in the nature of the presidency, it is not the only factor in the comparison. For example, the types of personality, not only at the working party level but also at the ambassadorial or ministerial level, was also identified as important by respondents. Then there is the political situation, which can significantly change presidential plans, but also the speed of discussion and dynamics. This factor also played a role in the case of the French and Czech presidencies, given the energy situation related to the war in Ukraine. Unexpected factors and political situations have a big impact on the presidency even according to the current debate. The sensitivity of the legislation under discussion and the interests of the states in it also have a considerable influence. Furthermore, it was found that the difference between capital and Brussels-based presidencies has gradually disappeared to some extent. This is due to the advanced means of communication, which

make the connection virtually instantaneous. The limitations of the comparison results lie in the number of interviews and the availability of information sources. Furthermore, it would then be enriching for the comparison to examine the approach of the presidencies for other legislative proposals, but both have achieved general approaches.

The thesis findings also provide new avenues to explore the debate over the role of big and small states. For example, there was no validation of the same research model applied to other negotiated legislation. Furthermore, it would have been beneficial to draw on more interviews with other member states to further confirm the differences between the two presidencies. At the same time, however, the chosen research method offers space for complementary discussion and further research. One possible addition would be to compare the same presidencies as in this thesis, but under a different legislative proposal, in order to confirm or disprove the differences and correspondences found. It would also be interesting to compare with a legislative proposal discussed in the COREPER II formation, where a different way of voting on proposals takes place. It would also be useful to compare the two presidencies on different legislative proposals, but to examine the whole negotiation process at all levels from the working party to the Council of Ministers. It would show not only the dynamics of negotiations at working party level, but also at ambassadorial and ministerial level. This is where the final agreement is reached and where the presidency's approach to finding compromises for either the maximum number of states or the minimum number needed is reflected.

Použitá literatura a zdroje

Rozhovory

Rozhovor s francouzským diplomatickým zástupcem v Bruselu, 28. listopadu 2022 Brusel.

Rozhovor se zástupcem Evropské komise, 20. prosince 2022 Brusel.

Rozhovor s malým členským státem, 20. prosince 2022 Brusel.

Rozhovor s českým diplomatickým zástupcem v Bruselu, 18. ledna 2023.

Rozhovor se zástupcem Generálního sekretariátu Rady Evropské unie, 18. ledna 2023 Brusel.

Rozhovor s malým členským státem, 18. ledna 2023 Brusel.

Rozhovor s českým expertem, 29. března 2023 Praha.

Knihy

Edwards, Geoffrey a Wallace, Helen S. *The Council of Ministers of the European Community and the President-in-office*. Londýn: Federal Trust for Education and Research, 1977.

Hendl, Jan. *Kvalitativní výzkum: základní metody a aplikace*. Praha: Portál, 2005.

Kingdon, John. W. *Agendas, Alternatives, and Public Policies*. Boston: Little, Brown & Co., 1984.

Mišovič, Ján. *Kvalitativní výzkum se zaměřením na polostrukturovaný rozhovor*. Praha: SLON, 2019.

Reichel, Jiří. *Kapitoly metodologie sociálních výzkumů*. Praha: Grada Publishing, 2009.

Taleb, Nassim Nicholas. *Černá labuť / Následky vysoce nepravděpodobných událostí*. Praha: Paseka, 2011.

Akademické články

Amstrup, Niels. „The Perennial Problem of Small States: A Survey of Research Efforts,“ *Cooperation and Conflict* 11, č. 3 (1976): 163–182, dostupné z: <https://doi.org/10.1177/001083677601100302>.

Batory, Agnes a Puetter, Uwe. „Consistency and Diversity? The EU's Rotating Trio Council Presidency after the Lisbon Treaty.“ *Journal of European Public Policy* 20, č. 1 (červenec 2012): 95–112, doi: 10.1080/13501763.2012.693418.

Browning, Christopher S. „Small, Smart and Salient? Rethinking Identity in the Small States Literature.“ *Cambridge Review of International Affairs* 19, č. 4 (2006): 669–684, doi: 10.1080/09557570601003536.

Bunse, Simone a Klein, Christopher. „What's left of the rotating presidency?: The future of 'national' presidencies.“ In *The European Council and European Governance The Commanding Heights of the EU*, ed. François Foret a Yann-Sven Rittelmeyer, 75–93, Routledge, 2013.

Dinan, Desmond. „The post-Lisbon European council presidency: An interim assessment.“ *West European Politics* 36, č. 6 (2013): 1256–1273.

Fernández Pasarín, Ana Mar. „The Reform of the Council Presidency: paving the way for a new synergy with the European Commission?.“ *Politique européenne* 3, č. 35 (2011): 29–54, doi: 10.3917/poeu.035.0029.

Fouilleux, Eves, de Maillard, Jacques a Smith, Andy. „Technical or political? The working groups of the EU Council of Ministers.“ *Journal of European Public Policy* 12, č. 4 (2005): 609–623, doi: 10.1080/13501760500160102.

Hughes, Kirsty. „Smaller States' Strategies and Influence in an EU of 27: Lessons for Scotland.“ Policy Paper, Scottish Center on European Relations, 2020, dostupné z: https://www.ucl.ac.uk/european-institute/sites/european-institute/files/small_states_policy_paper.pdf.

Ingebritsen, Christine. „Norm Entrepreneurs: Scandinavia's Role in World Politics.“ *Cooperation and Conflict* 37, č. 1 (2002): 11–23, dostupné z: <https://www.jstor.org/stable/45083956>.

Jakobsen, Peter Viggo. „Small States, Big Influence: The Overlooked Nordic Influence on the Civilian ESDP.“ *Journal of Common Market Studies* 47, č. 1 (2009): 81–102, dostupné z: <https://doi.org/10.1111/j.1468-5965.2008.01833.x>.

Janebová, Pavlína. „Předsednické trio Francie, České republiky a Švédska: ČR musí ukázat, že je důvěryhodný partner.“ Ústav mezinárodních vztahů Praha. 28. června 2022, dostupné z: <https://www.iir.cz/predsednicke-trio-francie-ceske-republiky-a-svedska-cr-musi-ukazat-ze-je-duveryhodny-partner>.

Kronsell, Annica. „Can Small States Influence EU Norms? Insights From Sweden's Participation in the Field of Environmental Politics.“ *Scandinavian Studies* 74, č. 3 (2002): 287–304, dostupné z: <http://www.jstor.org/stable/40920390>.

Kuosmanen, Anti. „Decision-Making in the Council of the European Union.“ In *Small states inside and outside the European Union Interests and Policies*, ed. Laurent Goetschel, 65–78. Boston: Springer Science+Business Media Dordrechl, 1998.

Panke, Diana. „Being small in a big union: punching above their weights? How small states prevailed in the vodka and the pesticides cases.“ *Cambridge Review of International Affairs* 25, č. 3 (2012): 329–344, doi: 10.1080/09557571.2012.710579.

Panke, Diana a Gurol, Julia. „Small States as Agenda-Setters: The Council Presidencies of Malta and Estonia.“ *Journal of Common Market Studies* 56, č. S1 (září 2018): 142–151, doi: 10.1111/jcms.12767.

Panke, Diana. „Small States in the EU decision-making: How can they be effective?.“ In *Small States in the Modern World: Vulnerabilities and Opportunities*, ed. Harald

Baldersheim a Michael Keating, 59–71, (Cheltenham: Edward Elgar Publishing Limited, 2015), doi: 10.4337/9781784711443.00014.

Puetter, Uwe. „The rotating council presidency and the new intergovernmentalism.“ *The International Spectator* 49, č. 4 (prosinec 2014): 18–32, doi:10.1080/03932729.2014.962291.

Quaglia, Lucia a Moxon-Browne, Edward. „What Makes a Good EU Presidency? Italy and Ireland Compared.“ *Journal of Common Market Studies* 44, č. 2 (květen 2006): 349–368, dostupné z: <https://doi.org/10.1111/j.1468-5965.2006.00626.x>.

Smed, Ulrike Trolle a Wivel, Anders. „Vulnerability without capabilities? Small state strategy and the international counter-piracy agenda.“ *European Security* 26 č. 1 (2017): 79–98, doi: 10.1080/09662839.2016.1265941.

Smeets, Sandrino a Vennix, Jac. „‘How to make the most of your time in the Chair’: EU presidencies and the management of Council debates.“ *Journal of European Public Policy* 21, č.10 (květen 2014): 1435–1451, dostupné z: <https://doi.org/10.1080/13501763.2014.914055>.

Svetličič, Marjan a Cerjak Kira. „Small Countries’ EU Council Presidency and the Realisation of their National Interests: The Case of Slovenia.“ *CIRR XXI* č. 74 (2015): 5–39, doi: 10.1515/cirr-2015-0015.

Thorhallsson, Baldur. „Studying small states: A review.“ *Small States & Territories* 1, č. 1, (2018): 17–34, dostupné z: https://www.researchgate.net/publication/327074818_Studying_small_states_A_review.

Thorhallsson, Baldur. „The Size of States in the European Union: Theoretical and Conceptual Perspectives.“ *European Integration* 28, č. 1 (2006): 7–31, doi: 10.1080/07036330500480490.

Thorhallsson, Baldur a Wivel, Anders. „Small States in the European Union: What Do We Know and What Would We Like to Know?“ *Cambridge Review of International Affairs* 19, č. 4 (2006): 651–668, doi: 10.1080/09557570601003502.

Udovič, Boštjan a Svetličič, Marjan. „Between ‘National’ and ‘European’ Interests: Small Countries and Their Presidencies of the European Union.“ *Romanian Journal of Political Science* 18, č. 2 (prosinec 2018): 4–26, dostupné z: <https://search-ebSCOhost-com.ezproxy.is.cuni.cz/login.aspx?direct=true&AuthType=ip,shib&db=poh&AN=136212829&lang=cs&site=ehost-live&scope=site>.

Vanhoonacker, Sophie, Pomorska, Karolina a Maurer, Heidi. „The Presidency in EU External Relations: Who is at the helm?“ *Politique européenne* 3, č. 35 (2011): 139–164, doi: 10.3917/poeu.035.0139.

Väyrynen, Raimo. „On the Definition and Measurement of Small Power Status.“ *Cooperation and Conflict* 6, č. 1 (1971): 91–102, dostupné z: <http://www.jstor.org/stable/45082995>.

Vaznonytė, Austė. „Entrepreneurs of Compromise? The Rotating Presidency of the Council of the EU after Lisbon,“ *Swedish Institute for European Policy Studies*. leden 2022, dostupné z: https://sieps.se/globalassets/publikationer/2022/2022_3epa.pdf.

Vaznonytė, Austė. „The rotating Presidency of the Council of the EU – Still an agenda-setter?“ *European Union Politics* 21, č. 3 (2020): 497–518, dostupné z: <https://doi.org/10.1177/1465116520916557>.

Wallace, Helen. „Power and Influence: Assessing Member States’ Roles in EU Governance and Negotiation.“ In *Member States and the European Union*, ed. Simon Bulmer a Christiane Lequesne, 25–44, Oxford: Oxford University Press, 2005.

Wurzel, Rüdiger K. W. „The Role of the European Union Presidency. An Anglo-German Comparison.“ Research Paper, University of Hull, 2005, dostupné z:

<https://citeseerx.ist.psu.edu/viewdoc/download;jsessionid=9B0601CD71B6FF5BC7F378E1B9862743?doi=10.1.1.547.7009&rep=rep1&type=pdf>.

Evropská legislativa a dokumenty

Rada Evropské unie. Energetická situace v Evropě v důsledku krize na Ukrajině – výměna názorů. 26. února 2022, dostupné z: <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-6640-2022-INIT/cs/pdf>.

Rada Evropské unie. Návrh SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY o energetické náročnosti budov (přepracované znění) – obecný přístup. 21. října 2022, dostupné z: <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-13280-2022-INIT/cs/pdf>.

Rada Evropské unie. Návrh SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY o energetické náročnosti budov (přepracované znění) – zpráva o pokroku. 10. června 2022, dostupné z: <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-9894-2022-INIT/cs/pdf>.

Rada Evropské unie. Rozvoj strategické agendy Osmnáctiměsíční program Rady (1. ledna 2022 – 30. června 2023). 10. prosince 2021, dostupné z: <https://czech-presidency.consilium.europa.eu/media/kaadvexp/trio-programme-czech.pdf>.

Novinové články

Daněk, Viktor. „Málokdo o nich ví, jsou ale klíčové. ‚Trialogy českému předsednictví nezávidím,‘ říká europoslankyně.“ *iRozhlas.cz*. 8. června 2022, dostupné z: https://www.irozhlas.cz/zpravy-svet/evropska-unie-ceske-predsednictvi-2022-trialog_2206081300_ak.

Webové stránky

Blahušiak, Igor. „Rada EU.“ *Euroskop*. staženo 30. ledna 2023, dostupné z: <https://euroskop.cz/evropska-unie/institute-eu/rada-eu/>.

Council of the European Union. „Council configurations.“ naposledy upraveno 2. února 2023, dostupné z: <https://www.consilium.europa.eu/en/council-eu/configurations/>.

Council of the European Union. „Shaping the EU as we know it.“ naposledy upraveno 30. listopadu 2022, dostupné z: <https://www.consilium.europa.eu/en/lisbon-treaty/>.

Council of the European Union. „The decision-making process in the Council.“ naposledy upraveno 2. února 2023, dostupné z: <https://www.consilium.europa.eu/en/council-eu/decision-making/>.

Council of the European Union. „The General Secretariat of the Council.“ naposledy upraveno 6. října 2022, dostupné z: <https://www.consilium.europa.eu/en/general-secretariat/>.

Council of the European Union. „What does holding the presidency of the Council of the EU mean?.“ naposledy upraveno 21. února 2023, dostupné z: <https://www.consilium.europa.eu/en/presidency-council-eu/>.

Cuffe, Ciarán. „5 REASONS WHY ENERGY EFFICIENT BUILDINGS ARE GOOD FOR PEOPLE AND PLANET.“ *The Greens/EFA*. 8. března 2023, dostupné z: <https://www.greens-efa.eu/opinions/5-reasons-why-we-need-energy-efficient-buildings/>.

České předsednictví v Radě Evropské unie. „Logo a motto.“ staženo 15. dubna 2023, dostupné z: <https://czech-presidency.consilium.europa.eu/cs/predsednictvi/logo-a-motto/>.

České předsednictví v Radě Evropské unie. „Priority.“ staženo 15. dubna 2023, dostupné z: <https://czech-presidency.consilium.europa.eu/cs/program/priority/>.

České předsednictví v Radě Evropské unie. „Program tria.“ staženo 30. ledna 2023, dostupné z: <https://czech-presidency.consilium.europa.eu/cs/program/program-tria/>.

České předsednictví v Radě Evropské unie. „Rada pro dopravu, telekomunikace a energetiku.“ staženo 30. ledna 2023, dostupné z: <https://czech-presidency.consilium.europa.eu/cs/program/vysledky-ceskeho-predsednictvi-v-rade-eu-puvodni-korenova-stranka/rada-pro-dopravu-telekomunikace-a-energetiku/>.

European Commission. „Energy performance of buildings directive.“ staženo 30. ledna 2023, dostupné z: https://energy.ec.europa.eu/topics/energy-efficiency/energy-efficient-buildings/energy-performance-buildings-directive_en.

European Commission. „Opening remarks by Frans Timmermans and Kadri Simson at Press Conference on new European Green Deal proposals for more energy efficiency, increased carbon removals and a framework to decarbonise the gas market.“ 15. prosince 2021, dostupné z: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/speech_21_6910.

EUR-Lex. „Trilogue.“ staženo 29. dubna 2023, dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/EN/legal-content/glossary/trilogue.html>.

EU2022.cz. „Program českého předsednictví v Radě Evropské unie.“ staženo 15. dubna 2023, dostupné z: <https://czech-presidency.consilium.europa.eu/media/edkb5w41/program-cz-pres.pdf>.

Evropská komise. „Zelená dohoda pro Evropu.“ staženo 30. ledna 2023, dostupné z: https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/european-green-deal_cs.

Evropská rada. „Mimořádné zasedání Evropské rady, 24. února 2022.“ naposledy upraveno 21. března 2022, dostupné z: <https://www.consilium.europa.eu/cs/meetings/european-council/2022/02/24/>.

Evropská unie. „Fakta a čísla týkající se života v Evropské unii.“ staženo 20. listopadu 2022, dostupné z: https://european-union.europa.eu/principles-countries-history/key-facts-and-figures/life-eu_cs.

Housing Europe. „Ministerial Conference on Housing and Construction, Housing Europe.“ 8. března 2022, dostupné z: <https://www.housingeurope.eu/event-1666/ministerial-conference-on-housing-and-construction>.

Legislative Observatory European Parliament. „Energy performace of buildings.“ 14. března 2023, dostupné z: <https://oeil.secure.europarl.europa.eu/oeil/popups/summary.do?id=1737131&t=e&l=en>.

Legislative Train Schedule European Parliament. „Revision of the Energy Performance of Buildings Directive.“ 20. března 2023, dostupné z: <https://www.europarl.europa.eu/legislative-train/theme-a-european-green-deal/file-revision-of-the-energy-performance-of-buildings-directive>.

Ministère de la Transition écologique et de la Cohésion des territoires, Ministère de la Transition énergétique. „Conférence ministérielle logement et construction.“ 17. května 2022, dostupné z: <https://www.ecologie.gouv.fr/conference-ministerielle-logement-et-construction#xtor=RSS-22>.

PRÉSIDENCE FRANÇAISE DU CONSEIL DE L'UNION EUROPÉENNE. „Conseil « Transports, télécommunications et énergie » (Énergie).“ naposledy upraveno 23. června 2022, dostupné z: <https://wayback.archive-it.org/12090/20221120205438/https://presidence-francaise.consilium.europa.eu/fr/actualites/communiquede-presse-conseil-transports-telecommunications-et-energie-energie-28-fevrier-2022/>.

PRÉSIDENCE FRANÇAISE DU CONSEIL DE L'UNION EUROPÉENNE. „Emblème et devise.“ naposledy upraveno 7. března 2022, dostupné z: <https://wayback.archive-it.org/12090/20221120095012/https://presidence-francaise.consilium.europa.eu/fr/presidence/embleme-et-devise/>.

PRÉSIDENTE FRANÇAISE DU CONSEIL DE L'UNION EUROPÉENNE. „Priorités.“
naposledy upraveno 4. května 2022, dostupné z: <https://wayback.archive-it.org/12090/20221120094747/https://presidence-francaise.consilium.europa.eu/fr/programme/priorites/>.

PRÉSIDENTE FRANÇAISE DU CONSEIL DE L'UNION EUROPÉENNE. „Programme de la Présidence.“
naposledy upraveno 7. března 2022, dostupné z: <https://wayback.archive-it.org/12090/20221120094720/https://presidence-francaise.consilium.europa.eu/fr/programme/programme-de-la-presidence/>.

PRÉSIDENTE FRANÇAISE DU CONSEIL DE L'UNION EUROPÉENNE. „Relance, puissance, appartenance Le programme de la présidence française du Conseil de l'Union européenne.“
staženo 15. dubna 2023, https://wayback.archive-it.org/12090/20221120102926/https://presidence-francaise.consilium.europa.eu/media/zeqny1y5/fr_programme-pfue-v2-5.pdf.

PRÉSIDENTE FRANÇAISE DU CONSEIL DE L'UNION EUROPÉENNE. „Réunion extraordinaire du Conseil TTE (Énergie) Résumé de la présidence.“
28. února 2022, 2–3, dostupné z: <https://wayback.archive-it.org/12090/20221120211557/https://presidence-francaise.consilium.europa.eu/media/ksufp1vu/220228-résumé-de-la-présidence.pdf>.

Rada Evropské unie. „Balíček „Fit for 55“.“
naposledy upraveno 27. dubna 2023, dostupné z: <https://www.consilium.europa.eu/cs/policies/green-deal/fit-for-55-the-eu-plan-for-a-green-transition/>.

Rada Evropské unie. „Balíček „Fit for 55“: Rada se dohodla na přísnějších pravidlech pro energetickou náročnost budov.“
naposledy upraveno 18. listopadu 2022, dostupné z: <https://www.consilium.europa.eu/cs/press/press-releases/2022/10/25/fit-for-55-council-agrees-on-strict-rules-for-energy-performance-of-buildings/>.

Rada Evropské unie. „Coreper I.“
naposledy upraveno 5. října 2020, dostupné z: <https://www.consilium.europa.eu/cs/council-eu/preparatory-bodies/coreper-i/>.

Rada Evropské unie. „Coreper II.“ naposledy upraveno 5. října 2020, dostupné z: <https://www.consilium.europa.eu/cs/council-eu/preparatory-bodies/coreper-ii/>.

Rada Evropské unie. „Historie.“ naposledy upraveno 22. února 2023, dostupné z: <https://www.consilium.europa.eu/cs/history/?filters=1734>.

Rada Evropské unie. „Hlasovací kalkulačka.“ naposledy upraveno 19. ledna 2023, dostupné z: <https://www.consilium.europa.eu/cs/council-eu/voting-system/voting-calculator/>.

Rada Evropské unie. „Kvalifikovaná většina.“ naposledy upraveno 28. října 2022, dostupné z: <https://www.consilium.europa.eu/cs/council-eu/voting-system/qualified-majority/>.

Rada Evropské unie. „Rada pro dopravu, telekomunikace a energetiku (energetika), 2. května 2022.“ naposledy upraveno 3. května 2022, dostupné z: <https://www.consilium.europa.eu/cs/meetings/tte/2022/05/02/>.

Rada Evropské unie. „Předsednictví Rady EU.“ naposledy upraveno 24. března 2023, dostupné z: <https://www.consilium.europa.eu/cs/council-eu/presidency-council-eu/>.

Rada Evropské unie. „Rada se dohodla na mimořádných opatřeních ke snížení cen energie.“ naposledy upraveno 4. října 2022, dostupné z: <https://www.consilium.europa.eu/cs/press/press-releases/2022/09/30/council-agrees-on-emergency-measures-to-reduce-energy-prices/>.

Rada Evropské unie. „REPowerEU: Plán na rychlé snížení závislosti na ruských fosilních palivech a rychlý pokrok v ekologické transformaci*.“ naposledy upraveno 18. května 2022, dostupné z: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/cs/ip_22_3131.

Teze Diplomové práce

ZÁVĚREČNÉ TEZE MAGISTERSKÉ PRÁCE NMTS
Závěrečné teze student odevzdává ke konci Diplomového semináře III jako součást magisterské práce a tyto teze jsou spolu s odevzdáním magisterské práce do SIS předpokladem udělení zápočtu za tento seminář.
Jméno: Anna Šedinová
E-mail: 34544580@fsv.cuni.cz
Specializace (uved'te zkratkou)*: ZES
Semestr a školní rok zahájení práce: letní semestr 2022
Semestr a školní rok ukončení práce: letní semestr 2023
Vedoucí diplomového semináře: PhDr. Zuzana Kasáková, Ph.D.
Vedoucí práce: doc. Mgr. Tomáš Weiss, M.A., Ph.D.
Název práce: Předsednictví velkého a malého státu: francouzské a české předsednictví v Radě Evropské unie v roce 2022 na příkladu směrnice o energetické náročnosti budov
Charakteristika tématu práce (max. 10 řádek): Diplomová práce porovnává dvě případové studie: francouzské a české předsednictví v Radě Evropské unie v roce 2022, konkrétně v práci na úrovni pracovní skupiny během projednávání směrnice o energetické náročnosti budov. Na základě dat z polostrukturovaných rozhovorů s aktéry obou předsednictví, předsednických programů a priorit práce zkoumá, zda se projevuje rozdílnost předsednictví s ohledem na velikost předsedajících států. Tedy zda se projevují rozdíly mezi předsednictvím velkého (Francie) a malého (Česká republika) státu a potvrzují se rozdílnosti z dosavadní literatury o debatě velikosti států a jejich chování.
Vývoj tématu od zadání projektu do odevzdání práce (max. 10 řádek): Téma se zcela změnilo. Původním záměrem bylo porovnávat přístup Francie a Německa k energetické chudobě. Nyní jde o zkoumání rozdílností velkého a malého státu během předsednictví v Radě Evropské unie. Téma bylo změněno s ohledem na větší množství pramenů, aktuálnost tématu, možnost uskutečnit rozhovory přímo v Bruselu s aktéry a využít vlastní zkušenosti ze stáže v Bruselu během českého předsednictví v Radě Evropské unie.
Struktura práce (hlavní kapitoly obsahu): Úvod 1 Přehled současné debaty 2 Teoretická východiska a definice 3 Metodologie 4 Předsednictví v Radě Evropské unie 5 Energetika a její význam v unijní legislativě 6 Francouzské předsednictví v Radě Evropské unie v roce 2022 7 České předsednictví v Radě Evropské unie v roce 2022

8 Porovnání předsednictví

9 Diskuze

Závěr

Hlavní výsledky práce (max. 10 řádek):

Do velké míry si byla předsednictví svým fungováním a prací podobná, ale byly shledány i rozdílnosti. Francie jako velký stát měla větší expertní kapacity a projevila se u ní administrativní zátěž ve smyslu nutnosti konzultací s ústředím, která je časově náročnější. Proto v komunikaci nebyla tak flexibilní a reaktivní, předsednictví by se dalo zařadit do capital based modelu. Česká republika jako malý stát měla o něco menší expertní kapacity, ale díky tomu mohla aktivněji a flexibilněji reagovat a komunikovat, vyzdvihována byla její otevřenost. Naopak zde byl díky flexibilitě zvolen spíše model Brussels based předsednictví. Závěry výzkumu ale přinesly i jiné faktory než velikost státu, které mají na předsednictví vliv. Jde například o: politickou situaci, osobnost diplomatů, citlivost projednávaného tématu. Bylo také zjištěno, že během posledních let prakticky vymizela striktní rozdělení mezi capital a Brussels based předsednictvími vzhledem k současným technickým možnostem. Komunikace může probíhat v reálném čase.

Prameny a literatura (výběr nejpodstatnějších):

Rozhovory s aktéry obou předsednictví

PRÉSIDENTE FRANÇAISE DU CONSEIL DE L'UNION EUROPÉENNE. „Relance, puissance, appartenance Le programme de la présidence française du Conseil de l'Union européenne.“ staženo 15. dubna 2023, https://wayback.archive-it.org/12090/20221120102926/https://presidence-francaise.consilium.europa.eu/media/zeqny1y5/fr_programme-pfue-v2-5.pdf.

EU2022.cz. „Program českého předsednictví v Radě Evropské unie.“ staženo 15. dubna 2023, dostupné z: <https://czech-presidency.consilium.europa.eu/media/edkb5w41/program-cz-pres.pdf>.

Svetličič, Marjan a Cerjak Kira. „Small Countries' EU Council Presidency and the Realisation of their National Interests: The Case of Slovenia.“ CIRR XXI č. 74 (2015): 5–39, doi: 10.1515/cirr-2015-0015.

Smed, Ulrike Trolle a Wivel, Anders. „Vulnerability without capabilities? Small state strategy and the international counter-piracy agenda.“ European Security 26 č. 1 (2017): 79–98, doi: 10.1080/09662839.2016.1265941.

Thorhallsson, Baldur. „The Size of States in the European Union: Theoretical and Conceptual Perspectives.“ European Integration 28, č. 1 (2006): 7–31, doi: 10.1080/07036330500480490.

Panke, Diana. „Being small in a big union: punching above their weights? How small states prevailed in the vodka and the pesticides cases.“ Cambridge Review of International Affairs 25, č. 3 (2012): 329–344, doi: 10.1080/09557571.2012.710579.

Kronsell, Annica. „Can Small States Influence EU Norms? Insights From Sweden's Participation in the Field of Environmental Politics.“ Scandinavian Studies 74, č. 3 (2002): 287–304, dostupné z: <http://www.jstor.org/stable/40920390>.

Kuosmanen, Anti. „Decision-Making in the Council of the European Union.“ In Small states inside and outside the European Union Interests and Policies, ed. Laurent Goetschel, 65–78. Boston: Springer Science+Business Media Dordrechl, 1998.

Etika výzkumu:**

Jako zdroj dat sloužily polostrukturované rozhovory s aktéry francouzského a českého předsednictví. Všichni byli seznámeni s účelem poskytovaného rozhovoru, cílem diplomové práce a zkoumanými charakteristikami velkých a malých států. Všichni respondenti souhlasili s uskutečněním rozhovoru. Zachována je jejich anonymita, uvedení státu nebo instituce bylo respondenty schváleno. V příloze jsou uvedeny pouze pokládané otázky.

Jazyk práce:

český jazyk

Podpis studenta a datum

Anna Šedinová, 2. května 2022

Schváleno	Datum	Podpis
Vedoucí práce		
Vedoucí diplomového semináře		
Vedoucí specializace		
Garant programu		

* BAS – Balkánská a středoevropská studia; ES – Evropská studia; NRS – Německá a rakouská studia; RES – Ruská a eurasijská studia; SAS – Severoamerická studia; ZES – Západoevropská studia.

** Pokud je to relevantní, tj. vyžaduje to charakter výzkumu (nebo jeho zadavatel), data, s nimiž pracujete, nebo osobní bezpečnost vaše či dalších účastníků výzkumu, vysvětlíte, jak zajistíte dodržení, resp. splnění těchto etických aspektů výzkumu: 1) informovaný souhlas s účastí na výzkumu, 2) dobrovolná účast na výzkumu, 3) důvěrnost a anonymita zdrojů, 4) bezpečný výzkum (nikomu nevznikne újma).

Seznam příloh

Příloha č. 1: Seznam otázek rozhovoru s diplomatickými zástupci FR a CZ PRES v Bruselu (seznam otázek)

Parametr celkových cílů

Jaké všechny legislativní návrhy předsednictví řešilo?

Jaké byly ambice pro uzavření obecného přístupu k EPBD?

Existoval předem daný časový rozvrh pro postup na EPBD?

Docházelo ke komunikaci v rámci tria?

Byl naplněn cíl s posunutím směrnice do dalšího kroku (obecný přístup/revize textu) další zemi?

Parametr expertní a personální

Kolik osob se celkově podílelo na EPBD (Brusel + hlavní město)?

Kolik osob bylo v hlavním městě?

Jak dlouho se experti pohybují v oblasti energetické náročnosti budov?

Jaký vztah k EPBD měli diplomatictí zástupci v Bruselu?

Byli experti přítomni na všech jednáních pracovních skupin a draftování?

Jak probíhala komunikace mezi ústředím a Bruselem a jak moc byla intenzivní (využívané prostředky)?

Bylo aktivně využíváno Generálního sekretariátu Rady Evropské unie?

Parametr strategický

Kdy byla směrnice poprvé představena v rámci pracovní skupiny?

Jakým způsobem byly naplánovány první diskuze na pracovních skupinách k EPBD?

Kolik času bylo dáváno členským státům na písemné připomínky?

Měnila se strategie diskuzí na pracovních skupinách s koncem předsednictví?

Jak probíhala práce na textu ve spolupráci bruselské strany a ústředí?

Jaká byla zvolena strategie pro postup na směrnici?

Byl naplněn vlastní cíl s posunutím směrnice do dalšího kroku?

Parametr komunikační

Docházelo ke komunikaci s jinými aktéry? Pokud ano, byla komunikace častá?

Byla jménem předsednictví spoluorganizována/vystoupilo předsednictví na nějaké akci k EPBD?

Účastnilo se předsednictví jako host akcí spojených s EPBD?

Jaká byla komunikace s členskými státy?

Docházelo k bilaterálním jednáním s členskými státy ohledně EPBD?

Docházelo ke komunikaci v rámci tria?

Parametr kooperační a legislativní

Jak často se konalo draftování?

Kde se draftování konalo a jak dlouho trvalo?

Jak bylo zastoupeno předsednictví?

Dojízděli experti na jednání?

Jaká byla strategie draftovací jednání?

Probíhala intenzivní emailová komunikace mezi oběma stranami institucí?

Jaká byla úloha Generálního sekretariátu Rady Evropské unie při draftování a v komunikaci s Evropskou komisí?

Byla zvolena nějaká strategie pro samotné jednání?

Příloha č. 2: Seznam otázek rozhovoru s experty PRES (seznam otázek)

Parametr expertní a personální

Jaká byla národní pozice k EPBD před začátkem předsednictví?

Jaké byly expertní kapacity v ústředí PRES na EPBD?

Probíhala meziresortní komunikace ohledně EPBD?

Jak probíhala práce mezi ústředím a Bruselem?

Docházelo ke komunikaci CZ a FR na expertní úrovni?

Docházelo ke komunikaci s jinými aktéry ze strany expertů?

Příloha č. 3: Seznam otázek rozhovoru s Evropskou komisí a Generálním sekretariátem Rady Evropské unie (seznam otázek)

Parametr expertní a personální

Byl pozorován personální/expertní rozdíl mezi předsednictvími?

Parametr strategický

Byl pozorován rozdíl ve strategii přístupu k EPBD mezi předsednictvími?

Parametr komunikační

Byl pozorován rozdíl mezi komunikací s předsednictvími?

Parametr kooperační a legislativní

Byl pozorován rozdíl v postupu práce a snaze o široký kompromis nad směrnici mezi předsednictvími?

Co dalšího se případně lišilo na základě teorie malých a velkých států v rámci těchto předsednictví?

Lišila se atmosféra v týmech předsednictví?

Příloha č. 4: Seznam otázek rozhovoru s členskými státy (seznam otázek)

Parametr expertní a personální

Byl pozorován personální/expertní rozdíl mezi předsednictvími?

Parametr strategický

Byl pozorován rozdíl ve strategii přístupu k EPBD mezi předsednictvími?

Souvisí to s velikostí země?

Byl pozorován rozdíl v přípravě pracovních skupin pro energetiku mezi předsednictvími (tematičnost, posloupnost dle článků)?

Parametr komunikační

Byl pozorován rozdíl mezi komunikací s předsednictvími?

Byla obě předsednictví stejně otevřena v komunikaci?

Byla obě předsednictví stejně otevřena bilaterálním jednáním?

Parametr kooperační a legislativní

Byl pozorován rozdíl v postupu práce a snaze o široký kompromis nad směrnicí mezi předsednictvími?

Byla předsednictví dostatečně reaktivní v práci na písemných připomínkách?

Co dalšího se případně lišilo na základě teorie malých a velkých států v rámci těchto předsednictví?